

BUVO PUOLAMAS

Kalifornijos valstybės komunistų partija yra išteisėta. Legislatura pravedė bilių, kuriuo uždrausta komunistų partijai dėti savo kandidatų rinkimų sąrašuose (balotuose). Tas padaryta legislaturės atstovo, biliaus autoriaus, Jack B. Tenney pastangomis.

Pravedus tą bilių, rašo Tenney (Chicago Herald-American, 1941, lapkr. 2), daugelis net nuoširdų amerikiečių piliečių susimetė jį kritikuoti už to biliaus pravedimą. Pasirodė tad, kad tie geri žmonės neturi nė paviršinių informacijų apie komunistų įžulumą. Spaudos pareiga yra dažniau rašyti apie komunistų ir nacių, kurie yra didžiausi šiai šaliai kenkėjai.

KĄ TURĖTŲ ŽINOTI

Kiekvienas amerikietis pilietis turėtų žinoti, kad komunistų partija yra kriminališka partija. Ji darbuojasi ir siekia sąmyšio kelių ir raudonomis savo jėgomis sugriauti J. A. Vyriausybę, sutriuškinti demokratišką santvarką ir institucijas, išgriauti religiją ir iškelti brutalią vadinamąją "liaudies" diktatūrą.

Zymi dalis geriausių amerikiečių neįsisąmoninę kad kaip komunistai, taip naciai Europoje praktikuoja vienos partijos sistemą, kuri paremta durtuvais ir šautuvais. Vienos partijos priešakyje yra komisari, arba fuhreriai. Jie yra autokratai ir negailestingi.

Kas pageidautų tokios sistemos Amerikoje?

KOMUNISTAI IR AMERIKA

Šiandien Amerikos komunistų nusistatymas yra visomis išgalėmis remti Sovietų Rusiją, bet neremti Amerikos — J. A. Valstybių. Komunistai, lygiai kaip terminai, darbuojasi įsigauti į įvairias vyriausybės pozicijas, apsimetę demokratais ir patrijotais, kad iš vidaus sėkmingiau griauti šalies santvarką. Jie veržiasi net į mokslo įstaigas, net į vidurines mokyklas, kad nuodinti Amerikos jaunimo mintį ir dvasią.

Didieji šios šalies patrijotai dideliu pasiaukojimu kovoja su tais vidaus priešais. Reikia, kad plačioji visuomenė jiems gelbėtų. Reikia, kad spauda įsijungtų kovon prieš komunistus ir nacių.

MEKSIKOJE

Kaip seniau pranešta, Meksikoje dar negražinta Katalikų Bažnyčiai ir katalikams laisvė ir teisės. Tačiau respublikos prezidento Camacho pastangomis viskas palaipsniui vyksta geroje pusėje. Šalies administracijoje per ilgus metus įsivyravę įtakingi Bažnyčios priešai politikieriai vieši paskui kitus palaužiami

Torpedavo U.S. Tankeri

VOKIEČIAI UŽĖMĖ KRYMO RYTINĮ UOSTĄ FEODOSIJĄ

Naciai skelbia apie italų laimėjimus

BERLYNAS, lapkričio 4 d. — Šiandien Vokietijos karo vadovybė pranešė, kad vokiečių kariuomenė užėmė si Krymo rytinį uostą Feodosiją.

Šiaurės fronte rusai bandę praveisti tankų atakas, bet jos jiems nepavykusios ir raudonajai armijai esą padaryta milžiniškų nuostolių.

Italai užėmė miestą

Vokietijos žinių agentūra pranešė, jog vakar pietinė Ukrainos fronte Italai prasisiveržė pro rusų frontą ir užėmė "didelį miestą" kur nors į šiaurę nuo Sfalino.

Krymo fronte Vokietijos ir Romunijos kariuomenės tebesivejančios. Nesitraukiančius rusus ir pagaliau palaužusios paskutinį rusų pasipriešinimą.

Naikina laivus

Pranešimai iš fronto skelbia, jog Vokietijos aviacija sunaikinusi ar sužalojusi dvidešimt šešis Rusijos laivus, kurie buvę Sevastopolio, Kerch ir Jaitos uostuose.

Tuo tarpu kitose vietose

Suomiai paėmė

Kiovisto salą

HELSINKIS, lapkričio 4 d. — Šiandien suomiai oficialiai paskelbė užėmę Kiovisto salas Suomijos įlankoje.

Suomių komunikatas sako, jog anksti pirmadienio rytą įlankoje buvę sunaikinta vienas didelis ir du mažesni Rusijos laivai. Manoma, jog šie trys laivai gabenę raudonarmiečius, kurie bandė iš salų pasitraukti.

ir pašalinami. Kai jų vietas užims sąmoningi meksikiečiai patrijotai, tada Meksikai išaš nauja gadynė. Dažnyčia bus laisva ir respublika darys pažangą, kad atsitotų tarpe pirmųjų.

SLAPTĄ SEMINARIJĄ

J. E. Vyskupas J. M. Gannon, kuriam nesenai teko lankyti Meksiką kartu su Los Angeles arkivyskupu, pasakoja, kad Monterrey apylinkėse (Meksikoje) jam teko atlikti slapto kunigų seminariją, kur mokinausi 70 klierikų.

Vyskupas Gannon toliau pasakoja, kad Meksikai trūksta kunigų. Monterrey arkivyskupijoje darbuojasi vos 50 kunigų, o reikia maždaug 300 kunigų. Katedroje yra tik du kunigai. Kas sekmadienis jie turi laikyti po šešeris misias tikintųjų gerovei.

vokiečiai nuskandinę didelį 1,000 tonų transportinį rusų laivą ir kiti penki taikliai apmėtyti bombomis.

Popiežiaus radio kalba

VATIKANO MIESTAS, lapkričio 4 d. — Nacionalio Eucharistinio Kongreso, kuris įvyksta Santiago, Chile, uždaramąją kalbą per radio pasakys Popiežius Pijus XII. Popiežiaus kalba Chicagoje bus galima girdėti 11 val. ryte.

Kiek amerikiečių žuvo Atlante

WASHINGTONAS, lapkričio 4 d. — Po trijų mėnesių aktinių žygių Atlante Jungtinių Valstybių laivynas neteko didelio skaičiaus gyvybių.

Iki šiol žinoma 26 žuvę ir 95 dingę be žinios.

Rugpjūčio 19 — Vienas kariuomenės lakūnas žuvo orlaivio nelaimėj Islandijoje. Spalio 17 — Žuvo 11 jūrininkų, kaip apšaudytas des trojeris Kearney.

Spalio 30-31 — Nuskandintas destrojeris Reuben James. Du žuvę jūrininkai ir 95 dingę be žinios.

Lapkričio 2 — vienuolika laivyno vyro ir vienas kariuomenės karininkas žuvo sargybinio orlaivio nelaimėj kur nors Atlante.

Anglai sulaikė 5 Vichy laivus

LONDONAS, lapkričio 4 d. — Anglijos jūrininkai su laikė penkis Vichy Prancūzijos prekybinius laivus ir tris išgelbėjo nuo nuskandinimo prie pietų Afrikos krantų.

Britai pareiškia, jog prancūzai bandė kontrabandos keliu pergabenti Vokietijai reikmenų iš rytų, greičiausiai iš Indijos okeano ar Orijento.

Tuo pačiu laiku Anglijos sąsąjūryje pereitą naktį įvyko kovos, kuriose britų sargybiniai laivai apšaudė didelį būrį ašies laivų.

BERLYNAS, lapkričio 4 d. — Vokietijos karo vadovybė šiaandien pranešė, jog Vokietijos submarinai ir bombanešiai nuskandinę vieną anglų destrojerį ir keturioliką prekybinių laivų.

Anglikasių vadas

John L. Lewis, United Mine Workers prezidentas (kairėje), išeina iš Defense Mediation boardo kambario (Washington) po apklausinėjimo. Dešinėje — Phillip Murray, CIO vyriausias vadas ir boardo narys.

Naujosios vokiečių atakos prie Rostovo

Sustiprinta nacių jėgos Dono baseine

KUIBIŠEVAS, lapkričio 4 d. — Pranešimai iš fronto skelbia, kad vokiečiai sustiprintomis pajėgomis pradėjo atakas prieš strateginį Rostovą. Šioms vokiečių pajėgomis vadovauja senas tankų kariuomenės veteranas feldmaršalas Ewald von Kleist.

Kai kuriose vietose, pasak rusų, vokiečiams pavykė pralaužti rusų linijas Dono baseine.

Stiprus pasipriešinimas

Rusų pranešimai pabrėžia, jog raudonosios armijos pasipriešinimas visam pietiniam fronte esąs labai stiprus, kai vokiečiai neatlyžta mai stengiasi prasilausti pro rusų linijas Kaukazan.

Maskvos fronte vokiečiai esą jau netoli Tulos, kurią jie paskutiniu laiku pradėjo bombarduoti artoomis. Vokiečiai taip pat pradėjo naujas ofensyvas Leningrado fronte.

Murmansko fronte, užėjus žiemos speigui, kovos apimtusios.

leistas komunikatas aštriais ir nekultūringais žodžiais puolą Jungtinių Valstybių vyriausybę ir patiektą Suomijai reikalavimą vadina aroganciją.

Naciai palaikysią Suomijos kovą

BERLYNAS, lapkričio 4 d. — Vokietijos užsienio ministerija pareiškė, jog vokiečiai yra pasirengusi palaikyti visomis savo pajėgomis Suomiją atmetant Jungtinių Valstybių reikalavimą nutraukti karą prieš Rusiją.

Užsienio ministerijos iš

LAIVĄ TORPEDAVO BE ĮSPĖJIMO NETOLI ISLANDIJOS SALOS

Gyvybės aukų nėra, pranešama

WASHINGTONAS, lapkričio 4 d. — Laivyno departamentas šiaandien paskelbė, jog jau ketvirtas Jungtinių

Valstybių laivas apšaudytas torpedomis šiauriniame Atlante. Tai laivyno tankeris Salinas.

Tačiau departamentas kartu, pabrėžia, jog nėra žuvusių gyvybių.

Suomiai prie Murmansko

NEW YORKAS, lapkričio 4 d. — Suomijos kariuomenės artilerijos, pėstininkų ir motorizuotieji daliniai pradeda tiesioginį Murmansko puolimą. Tikimasi uostą netrukus paimti.

JAPONAI RENGIA PROTESTĄ AMERIKAI

TOKIJO, lapkričio 4 d. — Japonija šiaandien pareiškė, jog atšaukimas pašto siuntinių iš Japonijos laivo Tatura Maru prieš išplaukiant iš San Francisko esąs nedraugingas Amerikos žygių prieš Japoniją.

Japonai pažymi, kad jei norėta pašta cenzūruoti, reikėję tai padaryti daug anksčiau.

Svarstoma protestas

Įtakingieji Japonijos sluogsniai pažymi, jog šiuo metu Japonija svarstanti apie pareiškimą Amerikai formlaus protestą.

Tuo tarpu Japonijos spauda prieš Jungtines Valstybes pasisako daug griežčiau ir pikčiau.

Dėl Japonijos pasisakymo sąryšį su Vokietijos pareiškimu, kad Amerika pirmoji užpuolusi Vokietiją, Japonija šiuo metu laukianti oficialaus pareiškimo.

Jugoslavai užėmė miestą, 700 nacių

LONDONAS, lapkričio 4 d. — Maskvos radio šiaandien pranešė, jog Jugoslavijos partizanai užėmė Valjevo miestelį, penkiasdešimt mylių į pietvakarius nuo Belgrado. Kartu esą suimta ir 700 vokiečių kareivių.

Vėlesni pranešimai, sako, jog miestelį vokiečiai smarkiai bombardavo, bet be jokių pasėkų.

Tuo tarpu trisdešimt tūkstančių Jugoslavijos partizanų, kovojančių kalnuose Drina apylinkėje paėmę užtenkamai amunicijos apginkluoti "ištiesią modernią armiją".

Keršydami vokiečiai sudeginę šešioliką kaimų ir išžudę jų gyventojus.

Be įspėjimo

Laivyno departamentas savo pareiškime pažymi, kad tankeris apšaudytas torpedomis "be įspėjimo" ir jog jis pats įstengė grįžti į uostą.

Apie padarytą laivui žalą visuomenei nebus plačiau pranešta, nes tai visuomenei esą nesvarbu, bet labai svarbu naciams. Pranešime sakoma, jog laivas apšaudytas pereitą trečiadienį į vakarus nuo Islandijos.

Laivynas taip pat pažymi, jog tankeris buvo kitų laivų grupėje — konvojuje.

Laive 107 jūrininkai

Laivyno departamento pranešimu, laivo dydis siekė 16,800 tonų ir jo įgula sudarė 107 jūrininkai.

Prezidentas Rooseveltas apie šį įvykį sužinojo prieš vykdamas balsuoti. Iki šiol jis nepadarė spaudai dar jo kio pareiškimo.

Japonai rengias žygiui Burmon

LONDONAS, lapkričio 4 d. — Informuotieji Tolimųjų Rytų sluogsniai šiaandien pareiškė, jog Japonija, pasi naudodama anglų dėmesio nukrypimu į Kaukazą, rengiasi praveisti ofensyvą Burmos linkui, kad tuo būdu atkirstų Kinijos susisiekimą su pasauliu.

Tie patys šaltiniai pažymi, jog atvykimas Singapuran gen. Wavell duoda suprasti, kad anglai yra pasirengę šį japonų žygį rimtai sutikti.

Manoma, jog pasireiškia paskutiniu laiku Burmoje neramumai yra ne kieno kito, bet japonų agentų darbas.

Naciai suėmė

Paryžiu Amerikietį

BERLYNAS, lapkričio 4 d. — Jungtinių Valstybių ambasada šiaandien pranešė apie suėmimą Steel Powers iš Atlantos, Ga., buvusio ambulanso vairuotojo Prancūzijos fronte. Jis esąs areštuotas įtariant špionazą.

Ambasada pareikalavusi iš Vokietijos užsienio ministerijos smulkesnių žinių.

Manoma, jog amerikietis Powers suareštuotas Paryžiuje.

Amerikos lietuvų gyvenimas ir veikimas

Marianopolio Kolegijos Rėmėjų Seimas

Marianapolis. — Seimas įvyko spalio 26 d. Jis buvo pradėtas iškilmingomis pamaldomis, kurias laikė kolegijos rektorius kun. dr. J. Vaškas. Jam asistavo diakonu kun. J. Vosylis ir subdiakonu kun. J. Saulys. Per Mišias šv. giedojo kolegijos choras, brolio J. Banio vadovaujamas. Atitinkamą pamokslą pasakė kun. dr. J. Vaškas.

Po pamaldų įvyko pietūs seimo dalyviams, po jų Kryžiaus keliai.

Antrą valandą po pietų prasidėjo posėdis, kurį atidarė TT. Marijonų provincijolas kun. dr. K. Rėklaitis, kolegijos rektorius kun. dr. J. Vaškas, prof. dr. J. Starkus ir eilė kitų kunigų bei profesorių.

Stud. Jonas V. Navickas savo atidaromoj kalboj skatino visus aktyviai dalyvauti organizacijos darbe, išskėlė organizacijos reikšmę dabarčiai ir t.t.

Išrinkta nauja valdyba. Pirmininkas stud. Jonas V. Navickas, vicepirmininkas Jonas Stoškus, sekretorius Eduardas Galevičius.

Po valdybos rinkimų sekė kolegijos rektoriaus kun. dr. J. Vaško kalba. Savo kalboj jis palietė įvairius organizacijos reikalus, pabrėždamas jos gyvybinius klausimus, paskatindamas visus sekmingai darbuoti.

TT. Marijonų provincijolas kun. dr. K. Rėklaitis teikėsi prabilti į susirinkusius paskatinančiais ir padaršinančiais žodžiais. Labai įdomiai ir vaizdingai nupiešė kitų šalių organizacijų veiklą šiais laikais, palygindamas ją su mūsų lietuviškąja. Gerbiamas svečias pabrėžė, kad vien tik džiaugtis teikia turint tokias patologias sąlygas veikimui.

Po gerbiamo provincijolo kalbos kalbėjo kun. dr. J. Starkus. Baigdamas savo žodį, sukalbėjo maldą susirinkimo uždarymui. S. S.

Seimo pirmininkas kun. Vaitekūnas pasveikino kolegijos rektorių kun. dr. J. Vašką, kun. J. Švagždys, Brockton, Mass., kun. Bakanas, Worcester, Mass., kun. J. Jančius, MIC., kun. A. Markūnas, MIC., kun. Vasys, p-lė Jakavoniūtė, Brockton, Mass. ir A. Staknys.

Tats seimas pasveikino "Draugą" jo dvidešimts penkių metų gyvavimo proga ir Lietuvos Kultūrinio Instituto direktorių prof. dr. K. Pakštą.

Marianopolio kolegijos rėmėjų valdyba palikta ta pati ir kitiems metams. Vienas iš svarbesniųjų seimo nutarimų buvo pasiūlytas kun. Vaitekūno įsteigti kun. J. Navicko vardu fondą, iš kurio galėtų mokytis neturintys galvų jaunulėliai. Pasiūlymas buvo vienbalsiai priimtas. Į fondo valdybą išrinkti: prel. J. Ambotas, kun. dr. K. Urbonavičius, kun. J. Švagždys, kun. J. Vaitekūnas ir kun. dr. J. Vaškas.

Seimas baigėsi 5:30 val. vakaro. Po to buvo palaiminimas. Užsibaigus dienos programai buvo rodomi judomieji paveikslai iš Marianopolio, TT. Marijonų gyvenimo ir kun. J. Navicko laidotuvių.

Seimas pavyko labai puikiai. J. Navickas

Spalio 30 d. įvyko pirmasis Marianopolio studentų

kuopos susirinkimas, kurį atidarė stud. Jonas V. Navickas pakviesdamas kolegijos rektorių kun. dr. J. Vašką sukalbėti maldą.

Į susirinkimą atsilankė TT. Marijonų provincijolas kun. dr. K. Rėklaitis, kolegijos rektorius kun. dr. J. Vaškas, prof. dr. J. Starkus ir eilė kitų kunigų bei profesorių.

Stud. Jonas V. Navickas savo atidaromoj kalboj skatino visus aktyviai dalyvauti organizacijos darbe, išskėlė organizacijos reikšmę dabarčiai ir t.t.

Išrinkta nauja valdyba. Pirmininkas stud. Jonas V. Navickas, vicepirmininkas Jonas Stoškus, sekretorius Eduardas Galevičius.

Po valdybos rinkimų sekė kolegijos rektoriaus kun. dr. J. Vaško kalba. Savo kalboj jis palietė įvairius organizacijos reikalus, pabrėždamas jos gyvybinius klausimus, paskatindamas visus sekmingai darbuoti.

TT. Marijonų provincijolas kun. dr. K. Rėklaitis teikėsi prabilti į susirinkusius paskatinančiais ir padaršinančiais žodžiais. Labai įdomiai ir vaizdingai nupiešė kitų šalių organizacijų veiklą šiais laikais, palygindamas ją su mūsų lietuviškąja. Gerbiamas svečias pabrėžė, kad vien tik džiaugtis teikia turint tokias patologias sąlygas veikimui.

Po gerbiamo provincijolo kalbos kalbėjo kun. dr. J. Starkus. Baigdamas savo žodį, sukalbėjo maldą susirinkimo uždarymui. S. S.

Įvairios žinios

Spring Valley, Ill. — Lapkričio 19 d. vakare parapijos svetainėje bus metinė parapijos vakarienė. Iš anksto kviečiami visi, iš Spring Valley ir apylinkės miestų parapijonai dalyvauti. Vakarienės pasisekimui darbuojas klebonas kun. V. Kviečinskis ir komitetas.

Mūsų klebonas nupirko ir atremontavo naują kleboniją. Garbė klebonui kun. V. Kviečinskui.

Staiga mirė Viktoras Černeckis, 67 m. amžiaus, kilęs iš Vilniaus krašto. Taipgi mirė jaunas vaikas E. Deltuva.

Darbai eina pilnu tempu, išskyrus kasyklas.

TICKLE?

Soothe that throat tickle which comes from a cough due to a cold! Quick—get a Smith Bros. Cough Drop. (Black or Menthol—5¢.)

Smith Bros. Cough Drops are the only drops containing VITAMIN A. Vitamin A (Carotene) raises the resistance of mucous membranes of nose and throat to cold infections, when lack of resistance is due to Vitamin A deficiency.

MINIOS ŽMONIŲ MATĖ KONTESTĄ

Apskaičiuota, kad apie 125,000 žmonių suplūdo matyti kornų skynimo contestą Tonica, Ill. farmoje. Dalyvavo 11 valstybių kontestantai. Nacionalinio meisterio titulą laimėjo Illinois meisteris Floyd Wise, 31 m. amž., iš Prairie Center, Ill.

Bombonešiai dažnai pralekia per šį miestelį į rytus.

Antys jau medžiojamos. Ir Chicago lietuviai kviečiami atvažiuoti, žinoma, kurie yra "Gun club" nariai. Ančių devynios galybės. A. P.

Sveikinimas

"Draugo" 25 metų sukaktuvių proga, sveikinu ir siunčiu nuoširdžiausius linkėjimus "Draugui" ir jo štabo nariams. Linkiu štabui laikytis tiesios linijos, kaip iki šiol nuo pat "Draugo" įsikūrimo. Pasirodo, kad "Draugas" buvo geriausias draugas tėvynei Lietuvai, mūsų šventam R. Katalikų tikėjimui, mokslui, menui, labdarystei, lietuvių tautai ir t.t. Linkiu sulaukti auksinio jubilėjaus.

Taip pat sveikinu savo geriausį draugą "profesorių", "Jego blogorodiją" Kampininką, "bytiną" visus juokdarius, kurie mūsų spaudoje pasirodo.

Anot dr. Vinco Kudirkos, "Tegul meilė Lietuvos dega mūsų širdyse ir šviesa ir tiesa mūs žingsnius telydi." "Dr-go" bendradarbis, Albinas Pilipaitis

SKAITYKITE "DRAUGĄ"

CONRAD Fotografas

Studija įrengta pirmos rūšies su moderniausiomis užtaisdomis ir Hollywood šviesomis. Darbas Garantuojamas.

420 W. 63rd Street

Tel.: BIZNIS - ENGLEWOOD 5883
Rez.: - ENGLEWOOD 5840

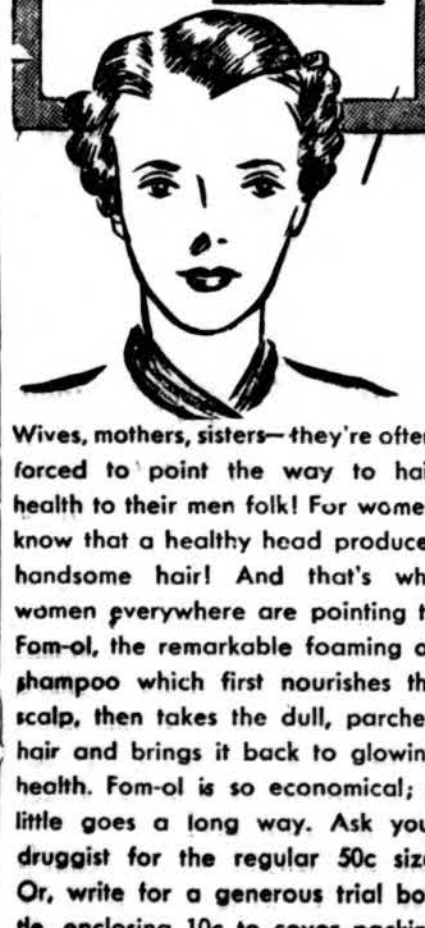
Mix Lemon Juice AT HOME TO RELIEVE RHEUMATIC PAINS

Money Back—If This Recipe Fails. Good news travels fast—many of the thousands of folks who now take lemon juice for rheumatic pain—have found that by adding two tablepoonsful of Allenru to one tablepoonsful of lemon juice in a glass of water, they get faster relief for the aches and pains caused by rheumatism, lumbago. It's no surprise either, for Allenru is a 35 year old formula to relieve rheumatic aches and pains. In fact—if it does not help—your money back. What could be fairer? Get Allenru today at any live druggist. Only 85 cents—Do it Now.

Listen to PALANDECH'S RADIO BROADCAST. Featuring a Program of YUGOSLAV FOLK MUSIC Every Saturday, 1 to 2 P.M. STATION WHIP 1520 kilocycles (Top of the Dial)

JOHN, YOUR HAIR IS A FRIGHT HERE. USE MY FOM-OL!

CLAIROL, Inc. 132 West 46th St., New York. I enclose 10c for one trial size bottle of Fom-ol. Name _____ Address _____ City _____ State _____

Jei žmogus dėl savo nedoro gyvenimo užsispirs netikėti, tai jo neįtikins ir neprivers tikėti jokie įrodymai ir net stebuklai.

Būkite malonūs SAVO AKIMS!
Tai vienas pats akių visumų gyventum. Saugokit jį, todėl jį išskaminuot jį moderniausia metodu, kuris ragėjimo mokslais gali suteikti.
32 METAI PATYRIMO pritaikant akinius, kurie pašalina visą akių įtampą.
Dr. John J. Smetana
Dr. J. J. Smetana, Jr.
OPTOMETRISTAI
1801 So. Ashland Avenue
Kampas 18-tas
Telefonas CANAL 0523 — Chicago
OFISO VALANDOS
Kasdien 9:00 a. m. iki 8:30 p. m.
Treč. ir sešt.: 9:00 a. m. iki 7:30 p. m.

DR. SELMA SODEIKA, O. D.
AKIS ISTIRINEJA AKINIUS PRITAIKINA
Ofise randasi kiti pataisymo metodų įrengimai akims, kurioms akinių pagalba neužtenka.
VALANDOS:
Nuo 10 iki 5 val. kas dieną.
Antradienio ir ketvirtadienio vakarais.
137 No. Marion Street
Oak Park, Illinois
(Prie kampo Lake St.)
Telephone: — EUCLID 906.

DR. P. ATKOČIŪNAS
DANTISTAS
1446 So. 49th Court, Cicero
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais
Valandos: 10-12 ryte, 2-6, 7-9 P. M.
3147 S. Halsted St., Chicago
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais
Valandos: 3 — 8 popiet.
Telefonas: CICERO 4276

DR. F. C. WINSKUNAS
PHYSICIAN AND SURGEON
2158 West Cermak Road
Ofiso tel. CANAL 2345
Ofiso Val.: 2-4 ir 7-9
Trečiadieniais pagal sutartį.
Res. Tel.: HEMLOCK 3150

DR. G. VEZELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Avenue
art 47th Street
val.: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak.
Seređoj pagal sutartį.
Telefonas: HEMLOCK 5849

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 So. Western Ave.
Ofiso valandos:
Popiet — nuo 1 iki 3 val. Vak. 7 iki 9
Nedėliomis pagal sutartį

Telefonas CANAL 4796
DR. PETER J. BARTKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1913 So. Halsted St.
Ofisas virš Boehm's Drug store
OFISO VALANDOS: 2-4 ir 7-9
ir pagal sutartį.
Res. telefonas SEELEY 0434.

Tel. Cicero 1484
DR. S. R. PALUTSIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Kamp. 15tos gat. ir 49th Ct.
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 popiet ir 7 iki 9 vak.
ir pagal sutartį.
Res. 1625 So. 50th Avenue
Tel. Cicero 1484

DR. A. JENKINS
(Lietuvis)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2500 West 63rd Street
OFISO VALANDOS:
Nuo 1-4 ir nuo 7-9 vakarais
Taipgi pagal sutartį.
Ofiso telefonas PROSPECT 7777
Sute telefonas VIRGINIA 5467

Smulkūs "Drauge" skelbi mai nedaug kainuoja, bet rezultatai esti geri. Bile ko kiu reikatu pasiskelbk "Draugo" "Classified" skyriuje. toms turtus krauna.

LIETUVIS DAKTARAS OPTOMETRISTAS
Pritaikina akinius atsakomai už priėmimą kainą.
JOS F. BUDRIK
KRAUTUVEJE
3409 S. Halsted St.
DEL RADIO PATAISYMO PASAUKITE:
YARDS 3088

ADVOKATAI
WHITNEY E. TARUTIS
ADVOKATAS
CENTRINIS OFISAS:
3133 SO. HALSTED ST.
(Lietuvių Auditorijoje)
VALANDOS: Nuo 1-mos iki 8-tos val. vak.
Tel. CALumet 6877
134 NO. LA SALLE ST., Room 2014 Tel. State 7572
REZIDENCIJA: —
3149 SO. HALSTED ST.
Tel.: Victory 2679
Tel. PROSpect 3525
V. W. RUTKAUSKAS
ADVOKATAS
6158 So. Talman Ave.
Chicago, Ill.

LIETUVIAI DAKTARAI
DR. YARDS 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12
Seštadieniais: 11-12 ir 7-9
Sekmadieniais 11 iki 12
DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Taipgi akinius pritaikau.
3343 So. Halsted Street
Tel. CANAL 5969

Dr. Walter J. Phillips
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas ir Rezidencija
2155 West Cermak Road
OFISO VALANDOS
Nuo 7 iki 8:30 v. vakarais
ANTRAS OFISAS
2017 S. Western Ave.
Tel. Canal 7171
Nuo 8 ryto iki 5 po piet kasdien
Ofiso Tel.: —
VIRGINIA 1886

DR. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1853 West 35th Street
LIGONIUS PRIIMA:
Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val.
Trečiad. ir Sekmad. tik susitarus.

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 So. Ashland Ave.
(2-tros lubos)
Tel. MIDway 2880 Chicago, Ill.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vak.
Sekmad. nuo 10 iki 12 val. ryto.

DR. MAURICE KAHN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4631 So. Ashland Ave.
Tel. YARDS 0994
Rez. Tel. KENWOOD 4300
VALANDOS:
Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-9 v. vak.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 val. dieną

TELEFONAI:
Office: HEMlock 5524
EMERGENCY: call MIDway 0001
Res.: HEMlock 1643

DR. ALBERT J. VALIBUS
PHYSICIAN AND SURGEON
OFISO VALANDOS:
Nuo 1 iki 3 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
2408 West 63rd Street

SPAUDOS BIULETENIS

Redaguojamas Lietuvos Gen. Konsulato, New York, N.Y.

I. Angliškoji
Amerikos spaudaAmerikos spauda apie
Lietuvos vargus

Lietuvos žurnalistas Stasys Pieža, "The Chicago Herald-American" nuolatinis bendradarbis, parašė ilgą straipsnį apie Lietuvos vargus bolševikų okupacijoje. Straipsniui jis medžiagos sėmėsi iš Lietuvos Pasiuntinybės Vašingtone leidžiamo biuletenio "Current News on the Lithuanian Situation," iš lietuvių spaudos ir kitų šaltinių.

Tas straipsnis buvo spausdinamas "Chicago Herald-American" per keturias dienas nuo spalio 12-15 visoje to laikraščio laidose, kurių kasdien išeina aštuonios.

Straipsnio pasisekimas buvo toks didelis, kad jį įsidėjo kiti Hearsto laikraščiai, kurių visoje Amerikoje yra aštuoniolika. Ypatingai didelėm antraštėm ir pirmuose puslapiuose jis buvo įdėtas šiuose dienraščiuose:

Los Angeles Examiner, New York Journal-American, San Francisco Examiner, Milwaukee Sentinel, Boston American, Detroit Times, The San Francisco Call-Bulletin.

Ta proga Chicago Tribune spalio 19 dienos numeryje įdėjo Lietuvai ir kitom Baltijos valstybėm palankų vedamąjį.

"Chicago Herald-American" dėl to straipsnio susilaukė per 50 įvertinimo laiškų, kurių trys — prelato Mykolo Krušo, kun. P. P. Činiko ir kun. Antano Mažuknos, redakcija paskelbė.

"Laisvos" vyriausybės — painiava Jungtinėms Amerikos Valstybėms

Spalio 26 d. "New York Herald Tribune" įdėjo savo korespondento Vašingtone James G. Simonds straipsnį, kuriame nagrinėjami sūn kumai dėl okupuotų šalių užsienyčių susidariusių taip vadinamų "laisvų vyriausybių". Anot to pranešimo:

"Valstybės Departamentui prieš akis stovi viena iš sunkiausių ir painiausių problemų Amerikos diplomatinėje istorijoje, bandant išvystyti atitinkamą kryptį santykiuose su "laisvų" vyriausybių judėjimais, kurie dabar organizuojami Jung-

tinėse A. Valstybėse ir kartu neužsilaikant jais remti bet kokioj pokarinėje taikos konferencijoje."

Autorius nurodo daugelį priežasčių, kurios Valstybės Departamento darbą daro tiesiog neįmanomu. Pirmiausia tos įvairios grupės atstovauja tautas, kurios yra viena kitai priešingos, o neretai esą pasitaiko, kad dvi priešingos "laisvos" tos pat tautos grupės susidarancios.

Su tomis tautomis, kurios turi savo "laisvas" vyriausybes Londone, diplomatinis santykiavimas nesąsunkus. Jungtinės Valstybės iki šiol tebepripažįsta Jugoslavijos, Lenkijos ir Graikijos vyriausybes ir yra davusios daliną pripažinimą Čeko-Slovakijos grupei Londone. "Laisvųjų prancūzų" judėjimas turi teritoriją savo kontrolėje, todėl diplomatiniai santykiai, nors ir susiklopiavę dėl Vichy režimo egzistencijos, gali būti palaikomi.

Tuo tarpu vengrų, austrų ir rumunų "laisvi" judėjimai J. A. Valstybėse yra prieštasti diplomatinį galvosūkių. Pavyzdžiui, vengrai J. A. Valstybėse suorganizavo grupę, išstojančią prieš dabartinę reguliarią Vengrijos vyriausybės politiką kooperuoti su ašimi. Ši tautai grupei vadovauja Tibor Eckhardt, Vengrijos parlamento narys, ir Jonas Pelenyi, buvęs Vengrijos ministras Vašingtone. Nežiūrint kiek tai grupė besipriešintų Budapešto vyriausybei, ji negali stoti už mažesnę Vengriją, arba už dabar jos žinioje esančių Čeko-Slovakijos, Rumunijos ir Jugoslavijos teritorijų grąžinimą. Jeigu Amerika visa širdimi remtų šią Vengrijos grupę, tai tas ne tik komplikuoja jos santykius su Vengrija, bet taip pat ir su trijų Vengrijos kaimynų vyriausybėmis.

Suminėjęs dar Austriją ir Albaniją autorius prieina ir prie Baltijos valstybių:

"Kitas nemalonus diplomatinis galvosūkis yra tai Amerikos diplomatiniai santykiai ateityje su trimis mažomis Baltijos valstybėmis: Lietuva, Latvija ir Estija.

"Kada raudonoji armija kėlėsi į tas šalis, pirmiausia reikalaujama bazių, o vėliau jas prijungdama prie Sovietų Sąjungos, Jungt. Amer. Valstybės šią veik-

TIKISI LAIMĖTI

("Draugas" Apsk. telephoto)

New Yorko miesto mayoras Fiorello LaGuardia šluotą nešinas savo rėmėjų priešakyje maršuoja. Jis yra ir vėl kandidatu į mayorus ir tikisi laimėti. Šluotą jam įteikė airporto porteriai, kad jis sekmingai galėtų "valyti miestą".

mą pasmerkė. Diplomatiniai šitų mažų šalių atstovai tebeprasilekia Vašingtone.

"Kada Vokietija išstojo prieš Sovietų Sąjungą ir vokiečių kariuomenė veržėsi okupuoti Baltijos valstybes, Amerikos vyriausybė atsidūrė ties dilema. Ji atsisotojo rusų pusėje prieš Vokietiją, bet jos nusistatymas Baltijos valstybių atžvilgiu jau anksčiau buvo paskelbtas. Prie bet kurio ateities taikos stalo nugalėtoja Rusija galėtų pastatyti tokius reikalavimus, kurie būtų nepriimtini Jungtinėms Amer. Valstybėms, atsižvelgiant į atsakymą pripažinti Sovietų suverenitetą ant šitų Baltijos valstybių.

"Akivaizdoje šitų diplomatių sunkumų, Amerikos vyriausybė bando išdirbti tokią politiką, kuri leistų jai duoti galimai didesnę pagalbą naciams besipriešinančioms grupėms arba su jomis kooperuojančioms vyriausybėmis ir vis tik išvengti nuo per gilaus įsivėlimo į mažųjų Europos tautų rietenas."

Rheumatic Happy;
Relieves Pain Quick

Thousands who suffered from the torturing pains of rheumatism, sciatica, lumbago, neuralgia and neuritis—are certainly happy over their discovery of NURITO. Now they have found a quick-acting formula which speedily relieves those exhausting muscular aches and pains. NURITO is trustworthy and dependable—contains no opiates. If you want to feel again the joy of relief from pain—so you can work in peace and sleep in comfort—be wise and try NURITO under this ironclad guarantee. If the very first three doses do not relieve that cruel pain to your satisfaction—your money will be refunded. Don't suffer. Ask your druggist today for NURITO on this guarantee. (T.N.C.)

Socializmas, eidamas prie dabartinės visuomenės santvarkos pakūtimo, vėluomet pradeda nuo knisimosi Kristaus Bažnyčios pamatuose. — Gintautas.

FOR DEFENSE

ON SALE AT YOUR POST OFFICE OR BANK

AMERICA ON GUARD!

Above is a reproduction of the Treasury Department's Defense Savings Poster, showing an exact duplication of the original "Minute Man" statue by famed sculptor Daniel Chester French. Defense Bonds and Stamps, or sale at your bank or post office, are a vital part of America's defense preparations.

Most "MIDDLE-AGE" Women

38-52 Years
Suffer Distress At This Time!

If this period in a woman's life makes you cranky, restless, nervous, irritable, tired, blue at times, suffer weakness, dizziness, hot flashes, distress of "irregularities"—

Start at once—try Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound. It's one medicine you can buy today made especially for women—it helps relieve distress due to this functional disturbance. Lydia Pinkham's Compound has helped hundreds of thousands of women

Paliaubų dienos proga

A. J. Mickeliūno kalba
pasakyta per radio

Visas pasaulis iškilmingai mini paliaubų dieną — "Armistice Day". Visi žinote — atsimenate, kas dėjosi prieš dvidešimt tris metus. Beveik visa Europa buvo užsiliepsnojusi. Karo baisenybės siautė, naikindamos žmonių gyvybes, turtą ir nūsavybę. Dėkui Dėdės Samo, Amerikos J. Valstybių garbingiems žygiams, kurie sudavė demokratijos priešams paskutinį smūgį, baigėsis baissis karas.

Mes, lietuviai, ištikimi šios šalies piliečiai, irgi nemažai prisidėjome prie milijonų kareivių, kurie šale prancūzų, anglų, belgų, kovėjo; kiti net rusų žemėje. Mes, lietuviai kovojome nuosirdžiai trokšdami, kad mūsų žygiai išeitų tėvynės Lietuvos naudai. Kovodami po Amerikos Jungtinių Valstybių vėliava, žinojome, kad stovime už mažųjų tautų laisvę ir demokratiją. Ne vienas iš mūsų brolių žuvo, trokšdamas, kad Lietuva išsiliuosuotų iš svetimų jungo.

Lapkričio 11 dieną, 1918 metais, nutrauktas karas. Paskelbtos paliaubos žaibo greitumu pasiekė visus kontinentus. Koks tai buvo džiaugsmas, gerai atsimena-

DOCTOR'S AMAZING LIQUID
GREAT SUCCESS FOR
SKIN TROUBLES

(externally caused)

No matter what you've tried without success for unsightly surface pimples, blemishes and similar skin irritations, here's an amazingly successful doctor's formula—powerfully soothing Liquid Zemo—which quickly relieves itching soreness and starts right in to help nature promote "FAST" healing. 30 years continuous success! Let Zemo's 10 different marvellously effective ingredients help YOUR skin. Also ointment form. Severe cases may need Extra Strength Zemo.

me. Bet kad pakartoti to džiaugsmo įvykį, atsilankykite 9-tą dieną lapkričio į Dariaus-Girėno salę, 4416 S. Western Ave. Atsilankę išgirsite patrijotines kalbas ir pamatysite įdomią, tai dienai pritaikintą, patriotinę programą. Ši nepaprastai įdomų parengimą rengia tie mūsų lietuviai, kurie kovoję — grūmėsi praeitame pasauliniame kare. O dabar, tvirtai susiorganizavę po Amerikos Legiono vėliava, į mūsų didvyrių Dariaus-Girėno postą 271, visiems lietuviams remiant, pastatytas puikus Dariaus-Girėno paminklinis namas ir erdvi svetainė.

Tad, sekmadienį, lapkričio 9-tą dieną, skaitlingai susirinkę, minėdami 23-čią paliaubų dienos sukaktį, turėsime progą geriau, tinkamiau prisiminti apie dabartinę Europos, kaip ir mūsų paverptos tėvynės Lietuvos, padėtį; tėvų, brolių, seserų ir išardytų šeimų vargus. Čia pasiryšime vieningai veikti, remti prezidento programą ir pirkti apsaugos bonus ir ženklelius.

Taigi, visi širdingai kviečiami į Dariaus-Girėno svetainę, 4416 So. Western Av., lapkričio 9-tą dieną. Minė-

imas prasidės 4-tą valandą po pietų paradu nuo 47-tos ir California Ave. iki salės. Programa salėje prasidės 5-tą valandą. Ją išpildys žymūs kalbėtojai: State Post Commander Wm. Waugh ir pabėgęs iš Lietuvos "Mūsų Laikraščio" redaktorius, kunigas K. Barauskas. Muzikalę programos dalį išpildys Drum ir Bugle Corps, Povelio Šaltimiero radio artistai ir legionieriai. Įžanga su takais — 25c. Kolekto nebus!

Komisijos pirmininko advokato Makaro ir komandieriaus Antano H. Kaspero vardu, kviečiu tamstas skaitlingai susirinkti.

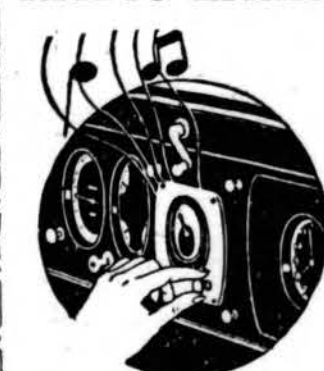
Klaidos pataisymas

Philadelphia, Pa. — Pereitos savaitės "Draugo" num. rašant apie gražias lietuviškas vestuves, kurios įvyko sekmadienį, spalio 19 d., A. Naujokų namuose, įsibrovė vieno žodžio visiems žinoma, lengvai patėmijama klaida. Vieton Antano Naujoko, turėjo būt Antanas Jotautas.

Darbas yra gražiausia vyro ypatybė. Tihamer Toth.

Kas ryžtasi laimėti, tas labai retai pralaimi. V. L.

NEŽINANT KUR BŪNA — NAMUOSE — SVEČIUOSE —
AR VAŽINĖJANT LAUKUOSE — VISA CHICAGO IR
APYLINKĖS LIETUVIJA KASDIEN SU ATYDA KLAUSOSI:

MARGUTIS
RADIO LAIKRAŠČIO PROGRAMŲ!

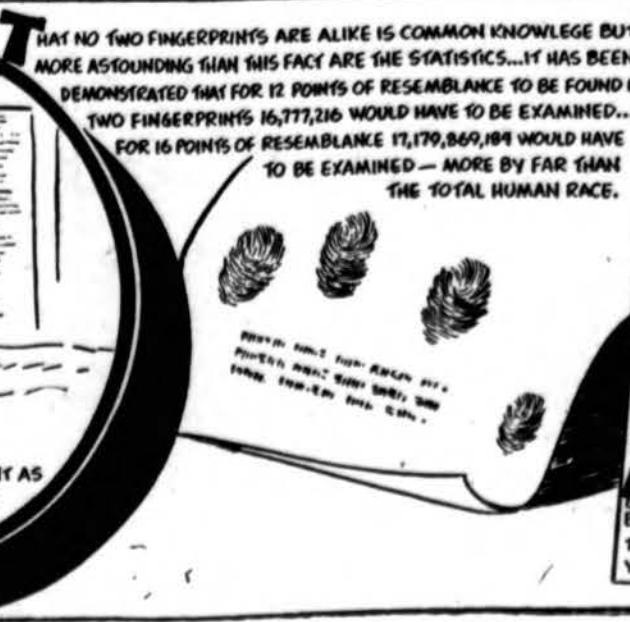
Vienintelis ir Smagiausias
Vakarinis Lietuvių Programas
Amerikoje!

— DEŠIMTI METAI! —
SEKMADIENIAIS 1 val. p. p.
KITOMIS Dienomis 9:30 v. vak.
PENKTAD. ir ŠESTAD. 7 v. v.

WHFC-1450 kil.

6755 So. Western Avenue
Phone: GROvehill 2242

FACTS YOU NEVER KNEW!!!

By Bob Dart

Color brush the gray
...the Smart, Modern Way

CLAIROL
BRUSH
Touch up
CRAYON

Why tolerate that irritating gray that so disturbs the color harmony of your hair? Touch it away safely with this new Clairol Brush Crayon. It permits coloring from the root out without dripping or smudging, and is the perfect answer to in-between tinnings or those distracting first gray hairs. In a smart "carry-everywhere" case that opens in a jiffy ready for use. \$1...

Refills 50c... in 12 natural-looking shades.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

2834 South Oakley Ave. Chicago, Illinois
Published Daily, except Sundays
A member of the Catholic Press Association
Subscriptions: One Year — \$6.00; Six Months — \$3.50; Three Months — \$2.00; One Month — 75c. Europe — One Year — \$7.00; Six Months — \$4.00. Single Copy — 3 cents.
Advertising in "Draugas" brings best results.

DRAUGAS

Išleina kasdien, išskyrus sekmadienius.

Prenumeratos kainos: Jungt. Valst. Amerikos Valstybėse: Metams — \$6.00; Pusei Metų — \$3.50; Trims Mėnesiams — \$2.00; Vienam Mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse prenumerata: Metams — \$7.00; Pusei Metų — \$4.00. Pavienis numeris — 3c.
Skelbimų kainos prisiūnčiamos pareikalavus

Bendradarbiams ir korespondentams rašyti negražiname, jei nepašalinsite savo pavardės ir nepasirašysite. Redakcija pasilaiko sau teisę taisyti ir trumpinti visus prisiūstus raštus ir ypač korespondencijas sulig savo nuožiuos. Korespondentų prašome rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima, rašomąja mašinėle), paliekant didelius tarpus pataisymams, ir vengiant polemikos ar asmeniškumų. Pasenusios korespondencijos laikraštini nedamos.

Entered as second-class Matter March 31, 1916 at Chicago, Ill. Under the Act of March 3, 1879.

Užrašyti katalikų dienraščio "Draugo" rėmėjams ir skaitytojams. Jūsų dėmesys ne vien tik patarnauja skaitytojams, informuodamas apie įvairius katalikams įdomius dalykus, bet nurodo tikėjimo tiesas, kas ir mūsų šios dienos uždavinys.

AMLETO GIOVANNI CIOGONANI, Leodice, Arkivyskupas, Apštalininkas Delegetas

Dėl Federacijos pareiškimo vyriausybei

Rugsėjo mėn. 20 d. įteiktas A. L. R. K. Federacijos centro valdybos memorandumas Jungtinių Valstybių užsienių reikalų sekretoriui p. Cordell Hull susilaukė rimto dėmesio ne tik valdžios sferose, bet ir angliškoje spaudoje. Pavyzdžiui "The Tablet", gausingosios Brooklyn, N. Y., diecezijs savaitraštis, kuris yra įtakingas ir plačiai skaitomas ne vien tame mieste, bet visame krašte, tą Federacijos pareiškimą ištiesai perspaudė, pažymint, kad tai yra geriausias dokumentas tiksliausiai nušviečiant dabartinę Lietuvos situaciją.

"The Tablet" redaktorius, dėdamas Federacijos centro valdybos pareiškimą, padarė tokią pastabą:

"The unhappy fate of Catholic Lithuania, which was pillaged and devastated by the soviets and which, as liberation seemed at hand, was brought under the iron heel of the Nazis, is revealed in several documents which have been placed in the hands of the editor of The Tablet. Due to the amount of material, the most recent, and the most interesting, a statement of the American Lithuanian Roman Catholic Federation, alone will be presented this week."

Šis pareiškimas arba memorandumas Valstybės Departamentui buvo paruoštas Lietuvių Kultūrinio Instituto pagalba. Tą faktą mes čia pabrėžiame dėl to, kad dar stipriau įtikinti mūsų visuomenę, kaip svarbu yra turėti tokiai centrui, kuriame nuolat ir sistematingai būtų renkama medžiaga mūsų tautos reikalų garsinimui per laikraščius, specialiai išleistomis knygomis ir, be to, tokiems pareiškimams, kurių reikalą gyvenimas iškelia.

Šia proga primename, kad Federacijos įsteigtasis Lietuvių Kultūrinis Institutas, kurio direktorium yra prof. K. Pakštas, jau baigia spausdinti pirmąją anglų kalba knygą "The Destruction and Resurrection of the Baltic States." Ši knyga tikrai naudinga kaip mums patiems pasiskaityti, taip ir kitataučiams įteikti. Mūsų pareiga bus ir tą jau išleistą knygą ir kitas jau paruoštas arba ruošiamas spaudai LKI knygas kuo plačiausiai paskleisti žymesniųjų kitataučių tarpe.

Tad, darbas yra pradėtas. Remkime jį ir bendradarbiaukime.

Pabaltės valstybių ateitis

Sitokia antraštė p. Erich R. Sarw, buvęs estų telegrafinės agentūros atstovas Londone paskelbė straipsnį Londone, Anglijoje, leidžiamam žurnale "Free Europe", Nr. 49 iš 1941 m. rugsėjo mėn. 19 d., kurį čia ištiesai paduodame:

"Šiuo metu, kai Sovietai ir Vokietija surakinti žūtibūtinę kovą, kyla klausimas kokio nusistatymo yra Estijos, Latvijos ir Lietuvos gyventojai? Ką jie veikia? Šiem šešiem milijonam žmonių tenka priverstina trąginga dalia stebėti rungtynes, kurios naikina jų laukus ir miestus. Jiems tėra pasirinkimas tarp velnio ir jo tetos, jie jaučia negalį tikėti, kad Rusija ar Vokietija atstatytų jų tautinę nepriklausomybę.

"Lengva pasakyti, kad šios tautos privalėtų nesvyruodamos imtis ginklo prieš svarbiausią žmonijos prieši. Panagrinėkime padėtį jų pažiūrų. Jų santykiai su Sovietais yra faktorių dominuojas jų tautų gyvybes. Tos tautos žodžiu ir darbu įrodė norinčios turėti geras santykius su Sovietų Rusija. Nežiūrint to, visai nepri-

klausomai nuo jų kilo tragiška padėtis. Jų rytų kaimynas pasielgė tokiu būdu, kuris tegali būti traktuojamas kaip agresija. Dabar iš vakarų užpuolė jas jų amžinas priešininkas, žiauresnis negu kadaise savo naciškam aprėdale.

"Seniau Baltijos baronai, nacių pirmtakūnai pavergė jų protėvius ir tokiu būdu sudarytas neapykantos palikimas, pasiekė šią kartą. Toji neapykanta buvo sustiprinta asmeniškų prityrimu, kai vokiečiai okupavo Pabaltės kraštus 1918-19 metais ir įrodė esą tiesioginiai įpėdiniai senovės "Geležinių kryžiuočių". Paskutinis kartus prityrimas buvo jų kraštus okupavus Sovietams. Nežiūrint tariamo "liaudies prašymo" įjungti tuos kraštus į Sovietų Sąjungą, neginčytinas dalykas, kad didelė tų kraštų gyventojų didžiūma norėjo palikti laisvais, nepriklausomų valstybių piliečiais. Dabartiniu metu neapkenčiamos vokiečių "hordos" užplūdo jų kraštus skelbdami, kad jie šias mažas tautas "išlaisvins", ir atstatys jų nepriklausomybę. Anti-bolševistinis kryžiaus karas mažą tesukėlė entuziazmo Pabaltės valstybių tautų tarpe, kurios skaito, kad tik tai jos tėra teisėti krašto šeimnininkai.

"Išneinan iš dabartinės padėties, Sovietų pergalė Pabaltės kraštams reiškia grįžimą padėties okupacijos, sudarytos prieš vienerius metus. Vokiečių pergalė reiškia sugrąžinimą vergijos, kurią kentėjo jų protėviai.

"Gal būt, Kremlius skaitė Pabaltės valstybių okupaciją kaip karo priemonę prieš numatytą Vokietijos puolimą. Tačiau išrodo, Maskva būtų pasiekusi geresnių rezultatų, jeigu vietoj įjungti tuos kraštus į Sovietų Rusiją, būtų pagelbėta joms stiprinti jų apsaugą ir, jeigu būtų suteikta realybės Sovietų valstybės vyrų skelbtai kolektyvinio saugumo diktinai. Pasirinkimas Pabaltės tautoms būtų buvęs aiškus. Vokiečių agresija būtų tuč tuojau padariusi jas sąjungininkais anti-hitleriniais pajėgų. Jos būtų gynusios savo šalį, kaip nepriklausomos valstybės greta savo didžiojo kaimyno.

"Šiandien Pabaltės valstybių padėtis yra desperatiška. Jų problema turi eventualiai būti išspręsta. Juo greičiau tai įvyks, tuo geriau visiems, kuriuos tai liečia. Estai, latviai ir lietuviai, kurie visada buvo geri kovotojai tės kovą prieš abi pusi plikom kumštis, nes ginklai nuo jų atimti.

"Britų imperijos paskelbtieji karo tikslai yra išlaisvinti pasaulį nuo vokiečių totalitarizmo, padaryti jį saugiu demokratijai ir padaryti galimu visoms tautoms, didelėms ir mažoms, gyventi savu gyvenimu, laisvai ir nepriklausomai.

"Po šitokiais karo tikslais pasirašė Amerika, o dabar jie pasidarė Sovietų skelbiamais karo tikslais.

"Sovietų vyriausybės deklaracija paskelbta, dargi šią vėlybą valandą, ta prasme, kad 1920 metų Taikos sutartys su Estija, Latvija ir Lietuva sudarys bazę ateities santykiams ir, kad pastarųjų mėnesių patvarkymai buvo karinių sumetimų padiktuoti, įneštų vilties spindulį į šešių milijonų žmonių gyvenimą ir išauktų masinį sukilimą prieš užpuolėkį Vokietiją. Tas taip pat nukreiptų vėją iš Vokietijos propagandos būrių ir užkirstų kelią jų pasirošimams sudaryti vasalines (puppet) vyriausybes su galimais Quislingais, laukiančiais įsakymų Berlyne ir Šveicarijoje.

"Deklaracija atstatanti tų valstybių nepriklausomybę laimėtų lietuvių, latvių ir estus šiaurės ir Pietų Amerikoje, kurių didžiūma nusistatė prieš rusus. Tai turėtų sustiprinančios įtakos visiems kitiems, kurie yra užsiangazavę šioje kovoje už laisvę, kai pamatys prieš vokišką frontą stiprėjant ne tik karo, bet ir dvasiniam lauke.

"Dabartiniu metu esama tam tikro skaičiaus Pabaltės valstybių vyrų, buvusio režimo Sovietuose, Sovietuose Amerikos Valstijose ir kituose kraštuose. Jų vardai daug sveria tėvynėje. Susitaikymas tarp jų ir Rusijos neišvengiamai tuojaus išauktų reperkusijų. Dabar palieka Rusijai praskinti kelią tolimesniam Didžiojo Alianso sustiprinimui."

Anksčiau suminėtam p. Erich R. Sarw straipsnyje minima vokiečių okupacija Pabaltės kraštuose 1918-19 metais. Faktinai, kiek tai liečia Lietuvą, toji okupacija prasidėjo anksti 1915 metais.

Kas liečia autoriaus minimus galimus Quislingus, jo, greičiausia, turėta omenyje tik jam težinomos sferos. Kas liečia lietuvių, mes neturime nei įrodymų nei pagrindo spėlioti apie galimus Quislingus už Lietuvos sienų. Mums nesinori tikėti, kad jų būtų ir kitų Pabaltės tautų tarpe.

Užvakar išėjo iš spaudos K. Baro parašyta knyga — "Bolševizmo Siaubas Lietuvoje". Knyga vidutinio, labai parankaus formato, 64 puslapių su gražiais viršeliais. Autorius (Lietuvos tremtinis) taip įdomiai aprašo savo pergyvenimus, kad pradėjus knygą skaityti, nesinori nuo jos pasitraukti visos neperskaičius.

Knyga atspausdinta "Draugo" spaustuvių, išleista A. L. R. K. Federacijos, pelnas skiriamas lietuviams tremtiniais šelpti.

("Draugas" 1916 m. lapkričio 5 d.)

Reikia vienybės... Dabar didžiausias mūsų rūpestis kaip įgyvendinti Amerikoje tarp lietuvių vienybę. O vienybė reikalinga, nes reikia visas jėgas sumobilizuoti, kad Lietuva būtų Laisva ir Nepriklausoma.

Užgynė laukuose statyti baidyklės... Vokietijoje užginta statyti laukuose baidyklės nuo varnų ir žvėrių, kurie naikina javus. Užginta dėl to, kad kareiviai belaisviai nepasinaudotų tais baidyklių drabužiais, kada jie pabėga iš belaisvių stovyklos.

9 metų vaikas pavogė 3,000 dolerių... Miestely Pasas, N. J. suareštuotas 9 metų vaikas, kuris kaltinamas, kad pavogęs \$3,000.

Už ką lietuviai balsuos... Lapkričio 7 d. bus rinkimai Amerikos prezidento. Lietuviai balsuos už W. Wilsoną, nes jis daug yra gero padaręs lietuviams ir Lietuvai, o, be to, Ameriką sulaukė nuo įsivėlimo į karą.

Sustreikavo 3,000 barzdaskučių... Mieste Garleme sustreikavo 3,000 barzdaskučių, kurie reikalauja, kad būtų padidintas atlyginimas į savaitę iki \$13.00, o, be to, ir darbo valandos sumažintos.

Rusai perlaužė vokiečių liniją prie Lucko... Pranešama, kad vokiečių pirmoji apsigynimo linija prie Lucko palaužta.

Kas gėdisi viešai išpažinti savo tikėjimą, tas jau ne krikščionis.

Po svieta pasidairius

Cleveland'o laisvamanių gazietoj koks tai žmogus Supa Garba asilų kolumnoj išlumočija, kad kuomet Lietuvoj neliko Smetonos, tai ir jiems (katalikų veikėjams) teko išbėgti ir čia "suzulintom kelnėm vaikščioja".

Mano delnas, tavorščiai, figeriuoja šitaip: geriau vaikščioti suzulintom kelnėm, negu suzulintu Supa Garbos razumu.

Pranešama, kad Suomijoje bus išsaudyta 40,000 briedžių maistui. Briedžių mėsa yra gera ir skani.

Greičiausia ir Stalinas buvo užpuolęs Suomiją, kad norejo gauti geros mėsos. Nusikiai visuomet taikosi prie gatavo geresnio gabalo. Savo žemes turi veik pusę svieta, o griebia tokius salybenus, kaip Lietuva ir kitos salys. Čia, mat, yra mėsos ir dar prie mėsos.

Dr. Balys Matulionis per Kauno rajoną pagraisino, kad Lietuvoje dabar labai yra paplitęs pasitūmimo liga, "kurį esant tiesiogine pasevikiškes betvarkes pasekmė". Dabar suprasime, tavorščiai, dėl ko Amerikos lietuviškų balsavikų nei su lazda negali išvaryti į Stalino "darbininkų rojų". Bet keista, jie nori kad tokia liga paplistų po Ameriką ir visą svieta.

Chicago Lietuvių Moterų klubas buvo surengęs šokių, į kuriuos, sakoma, atsilankė ir prez. A. Smetona.

Klūbo Narė, savo korespondencijoje apie tuos šokius sakoma, "pasigedom malonios ponios Smetonienės."

Na, tavorščiai, ar reikėjo tai Narėi tokį dalyką išplepėti? Juk daugeliui vyrų yra didžiausia patieka, kai, šiaip taip išsisukęs nuo savo žmonos, vienas patenka į šokius. Ale, ot, moteris vis moteris, neiškęs neišdavus paslapčių.

NAUDINGI PATARIMAI

Kai fabrikų pypkės suplerpia pietų laiką ir darbininkai kuliais verčiasi į valgyklas, niekuomet nesišukubinkia, kad neatsitiktų taip, kaip J. Baigaliui vieną kartą atsitiko.

Įbėgęs valgyklon ir besiskubindamas atsisto prie stalo, ant kurio jau buvo gatavai padėta bludelis užpės. Baigiant jam srbėti, priema kitas darbininkas ir nustebęs sušuko:

— Tamsta, ką-gi čia dirbi! Mano pradėta užpė išvalgei.

Niekuomet nereikia būti bailiu. Vieną kartą mačiau tokį atsitikimą. Ringelio cirko pikty liutų malšintojas, suvaręs visus liutus į narvą pradėjo žaisti su jaunais liutukais. Kur buvus nebuvo atbėga jo žmona, pasirengus ji kilioti, o, gal, net ir lupti. Drasusis liutų malšintojas, neturėdamas kur dėtis, šmukšt į narvą pas liutus ir užsidarė. Įniršus žmonelė atsistojo prie narvo ir, degdama pykiu, bet nebeįmanydama kaip čia arčiau savo vyrą užgauti, didele panieka pasakė:

— Et, tu... baili!

HEALTHY, WEALTHY AND WISE!

A. Rachmanova

Moterys Raudonojoje Audroje

Vienos Rusės Dienraštis

I lietuvių kalbą išvertė Izabelė Matusevičiūtė
(Tėsinys)

Tanės motina plačiai pradėjo pasakoti, koks sunkus nusirengimo ir apsisprendimo klausimas yra tokiam mažame ruime, kur nėra jokių užtvarų, kaip pasibeldę į duris. Tanė paraudo ir pašnibzdėjo man į ausį:

— Alia, aš tavęs prašau, būk atsargi! Aš kaip tik pakviečiau į arbatėlę vieną čekistą, tai bus jis!

— Kodėl tu to man anksčiau nepasakei? — atšoviau. — Aš būčiau neatėjusi!

Tuo pačiu metu atsivėrė durys ir į vidų įžengė čekistas. Jis atsėdėjo, numanydamas savo vertę. Jo linksmas, įžūlus, nevaldomas juokas kraipė jo lūpas, patogiausiai atsėdėjo ant kėdės, trumpai, kiekvienam mažesniai svečiui rodydamas, kad jis turi būti kaip dienos karžygis, kaip centrinis draugijos asmuo, kuriam visi privalo pataikauti. Ir kaip jis griebė, lyg būtų šimtą metų nevalgęs!

Po valandėlės jis pradėjo:

— Bet prašom apsižiūrėti, kad Jums su sūriais taip neatsitiktų, kaip Lizočkai Vesnovskajai su cukrum! — Stengėsi maloniai nusišypsoti. Bet juokėsi nesusiilaikydama.

Tanė pabalo kaip drobė, drebančiu balsu tarė:

— Šitą sūrį mes gavome kaip auklėtojos, kiekviena po svarą! Ir cukraus! Jūs neturėtumėt manyti...

— Bet prašau! — pertraukė ją čekistas. — Aš dabar pas jus esu svečias, o ne tarnyboje! Pagaliau čeka nėra jau tokia bloga, kaip kad apie ją kalbama! Išivaizdinkit sau, kas būtų, jei mūsų ten nebūtų. Viskas eitų velniop. Žinoma, mes ne visados galime viską leisti pro pirštus. Taip, gali būti: yra tarp mūsų, kurie sau daugiau leidžia, nei reikėtų. Bet, kaip sau norite, kiekvienas žmogus turi savo silpnybę, ir kaip tik mūsų geriausios jėgos turi dažniausiai keistų įgeidžių. Ar turėtume mes reikalingą vyrą tik dėlto išmesti, jei jis savo pramogai su buržujum juokus iškrečia?

Čekistas visai įsikarščiojo ir rodėsi kaip antikinis karžygis; jį mus žiūrėjo kaip į karo belaisvius, kuriuos, triumfališkai žygiuodamas, paskui savęs vedė.

— Palaukit, vistiek yra kažko gražaus, žinant kad su kiekvienu žmogum gali daryti, ką nori! — pridūrė jis.

Jis į Tanę ir mane pažiūrėjo perveriančiu žvilgsniu, kad mes nuleidome akis.

— Kaip norit! — pakartojo. — Ir idomiausia yra, kad visi dar stengiasi gražiai pasirodyti, visi pataikauja mūsų skoniui, taip sakant, mūsų malonei įsigyti!... O kaip su uodegėlėmis moka sukti tie ponai ir ponios, — o ypač panelės!

Kai čekistas baigė, valandėlę viešpatavo slėgianti tylą, kuri, matyti, ir jam pačiam pradėjo darytis nemaloni. Jis pertraukė tylą, kreipdamasis į mane:

— Mėgstate Jūs muziką?

— Taip! — atsakiau trumpai.

Jei Jūs norite, aš Jums padainuosiu mano mėgstamiausią dainelę!

Visai nelaukdamas mūsų sutikimo, jis atsilošė kėdėje ir užtraukė saldžius tenorus:

„Ak, mano meile, tu man neprivalai melstis,

Esu nevertas, kad tu melstumeis man...“

Sentimentalus, saldžiai minkšti dainos žodžiai, beveik moteriška poza, ir drebančias balsas man darė žaidžiamą įspūdį, kad aš veik pajutau kūnišką skausmą. Turėjau sukaupti visas valios jėgas, kad pakęsti galėčiau: čia sėdi žmogus ramia sąžine, patenkintas, jis dainuoja apie švelnumą ir meilę, tas žmogus — yra žudęs! Ir jis žudys — gal net daugybę! Kaip baisu!

Suprantama, kad yra skausmai, ligos ir mirtis; tai turi būti pasaulio tvarkoje. Bet kad yra žmonių, kurie žudo, paskui juokiasi ir dainuoja, man nepakeliama, verčia mane viskuo abejuoti...

Aš sėdėjau prieš jį, turėjau tylėti ir juoktis!

Šokti, šokti! — šaukė čekistas. — Ko sėdite, kaip dvėstančios musės? Kilk jaunime!

Tuo pačiu metu, kaip jis atsistojo išvesti Tanę šokti, aš pasikėliau ir tariau:

— Mieloji Tane, tu man atleisi, turiu eiti namo. Aš negalėjau įsivaizdinti, kad šitas žmogus savo ranka apbintų mano liemenį.

— Taip anksti, mano panele? — paklausė čekistas, mandagiai lenkdamasis.

Rytoj turiu jaunimo sąjungoje skaityti pranešimą! Todėl reikia dar truputį pasiruošti.

Be, prašau, aš duosiu Jums bilietą, kad Jums nereikės ruoštis, nes Jūs buvotė pas mane tarnyboje! — atsakė čekistas begėdiškai šypsodamasis. Aš Jums galiu duoti kiekvieną leidimą!

— Aš nenorėčiau savo paskaitos praleisti, ištikrųjų, aš turiu eiti! — užsispyriau, ir, visus atsisveikinus, išėjau.

TREMTINIŲ LAIŠKAI IŠ TOLIMOJO SIBIRO

— Ką lietuviai pergyveno Solovkose. — Apie 35 nuoš. miršta pirma, negu pasiekia ištremimo vietą. — Lavonai per vagono langą. — Iš molio krėstose trobelėse, kur lietaus vanduo užplūsta. — Verčiami rankomis rinkti mėšlus. — Kojos kruvinos ir tinsta. — Apgyvendino avių tvartė. — Vasarą vaikšto pusnuogiai.

Rašo K. J. Prunskis

Kai prieš keletą metų iš Solovkų, iš bolševikų kalėjimų grįžo J. E. Vysk. Matulionis drauge su eile kitų kunigų, turėjau progos juos lydėti nuo Kupiškio iki Panevėžio. Jų pasakojimai nors kiek atskleis, ką dabar turi pakelti ištremtųjų išvežtų keliasdešimt tūkstančių lietuvių.

Katorgos darbuose

Vyskupas Matulionis pasakojo, kaip jie šaltyje, be reikiamų drabužių turėjo miške kirsti medžius ir savimi juos vilkti. Spejingo Solovkų salose buvo kalinami 35 kunigai. Jie po pusiaunakčio, kai kiti kaliniai ir sargybiniai miegodavo, paslapčia laikydavo Mišias. Ant jų altoriaus tebuvo patiestas paprastas rankšluostis, jų kielikas ir patena buvo padaryti iš paprastutės skardos, gal būtų nuo konservų dėžutės. Vyno vieton jie atmirkydavo žiovinas „razinkas“ vyduogės ir jas išspausdavo. Pakonsekraivę ostijas už medžių ir krūmų sunkaus katorginio darbo metu kunigai nunešdavo kitiems kaliniams katalikams.

Išlupinėjo auksinius dantis

Mačiau tarp tų grįžtančių kunigų tokių, kurie čekistų buvo nukamuoti tiek, kad neturėjo pilnos sąmonės. Porai iš jų bolševikų lageriai buvo džiova įvarę. Drauge važiuos išvaduoti moteris Gineitienė pasakojo, kaip jai bolševikai išlupinėjo auksinius dantis.

Išlupinėjo auksinius dantis

Iš Sibiro dabar išgabentieji tūkstančiai lietuvių mūsų negausioje tautoje sudaro didelį procentą ir mums negali jų likimas nerūpėti, tuo labiau, kad jų gyvenimo sąlygos taip sunkios. Apie jas mes galime patirti iš to, ką iškentėjo kitų tautų žmonės, kuriuos tas vargas jau truputį anksčiau užgulė. Štai dabartiniai Sovietų Rusijos sąjungininkų lenkų išleista knygelė: „Documents relating to the administration of occupied countries in eastern Europe“. (Nr. 5 — The Soviet Occupation of Poland). Tame veikalė (35 ir sek. pusl.) rašoma:

Bolševikai, jausdami, kad okupuoto krašto gyventojai nebūna galima savaip dirbti, nusprendė juos, ypač įtakingesnius ištremti, sunaikinti.

Išties kaimai buvo aprupami G. P. U. ir sovietų milicijos.

Senukai, moterys ir vaikai neišvengė tos nelaimės. Dauguma buvo vežama į

niurias Kazakstano stepes. Tik 1940 m. vasario mėnesį iš Lenkijos išgabenta apie 100,000, su jais išsivė noru išvažiavo apie du tūkstančiai kunigų.

Mirusiųjų lavonus traukė pro vagonų langus

Gyvulių vagonuose jie kentė vasaromis karštį, troškulį, o žiemomis šaltį. Kelionė užtruko savaitėmis. Dažnai pasitaikydavo, kad traukiniai su tremtiniais kokių apleistų stotelyje sustodavo penkioms, šešioms dienoms. Apskaičiuojama, kad apie 35 nuoš. mirė pirma, negu pasiekė ištremimo vietą. Mirusiųjų lavonai buvo ištraukiami per vagono langus.

Kaip bolševikas guodė tremtinius

Tėvai buvo atskiriami nuo vaikų, o vyrai nuo žmonių. Vienas sovietų tarnautojas pamatęs tremtinių klišmą, bandė juos paguosti:

— Ko jūs verkiate? Ir mes kas penkeri metai ar ir dažniau esame transportuojami dažnai nuo vieno Rusijos krašto, iki kito. Mes neturime savų namų, nei savų būstų; kur mes atvykstame, gauname butą to, kurį išgabeno kitur. Po kiek laiko ir mus pačius gabena vėl kur kitur. Prie to pripranti. Tiesa, jus atskiria nuo vaikų, bet jūs turėsite kitus...

Tokia aziatiška paguoda mums širdies nešildo.

Be namų ir vandens

Vien Lvovo kapinėse buvę palaidoti apie 400 sušalusieji, kelionėj mirusių Lenkijos tremtinių. Išlikusieji vieni buvo pristatyti prie priverstinių darbų, kiti išgabenti darbuotis Sibiro miškuose. Jie gaudavo atlyginimo už darbą 3-5 rublius, kai tuo tarpu pragyvenimo minimumas — 15 rublių dienai.

Gyvena iš molio, iš žemės padarytuose barakuose, gulėti tenka ant grindų. Mirtingumas tarp jų didelis. Azijos stepėse trūksta vandens. Jį dažnai gabena gyvulių kailiuose.

Kaikurie iš Lenkijos buvo nugabenti į Turkestaną, kur dirbo kolchozuose.

Šauksmas iš kirgizų stepių

Jau yra gauta laiškų, kuriuos parašė iš Azijos anksčiau ištremtieji lenkai. Štai jų keletas įdomesnių ištraukų:

Palatinskaja Oblast, 1940. V. 15

... Praneškite mūsų draugams, kad esame gyvi. Gyvi — ir viskas. Po 22 dienų pragariškos kelionės mus

atgabeno į centrinę Aziją, į kirgizų stepes... Šimtais kilometrų pilki tyrai, nėra nė medžio. Mes jau turėjome persikelti tris kartus. Dabar mes atsikėlėme į farmą.

Dvi dieni keliojome jaučių traukiamu vežimu. Keturias naktis praleidome po atviru dangumi. Dieną saulė kepina ir vėjas plėšo odo. Mes čia turime keletą žemės sukrėstų trobelių stepėse. Vienoj iš jų gyvename, ji labai troški, gulime ant grindų. Mūsų neturtas baises. Nei daržovių, nei bulvių... ką aš jums rašau tai tik blankus tikrovės atvaizdas. Nei kėdės, nei stalo.

Kai Iija, į tą mūsų urvą vanduo bėga.

Nuo mūsų šoli į artimiausią miestą, o ir eiti ten mums neleidžiama. Per dieną dirbame, naktį grįžtame išvargę. Bet musios ir kiti vabzdžiai neduoda miego. Mrs. X. turi eiti rinkti mėšlus. Su rankomis per 8 val. Atlyginimo negauname. Kas dešimt dienų — kilogramą tamsių daržovių. Neturime medžiagos nei vasarinių drabužių, o vasaros karščiai artėja. Kai čia atvykome, dar nematėme nei duonos, nei cukraus, nei arbatos, nei riebalų, nei muilo. Niekur neleidžia išeiti. Ar neatsiųtume mums marškinių, maisto, drabužių, kokių senų batų?!

Aš nebeturiu batų, o kojos kruvinos ir tinsta...

Laiškas iš Kazakstano

... Mes esame Azijoje, Kazakstane. Kelionė tęsėsi 4 savaites. Gelžkelis tērta tik iki Pavlodaro. Tris dienas prabuvome atvirame ore, baisiame karštyje ir dulkėse. Tačiau mus išvežė Irtyšiaus upe. Keliojome baisioje audroje. Vaikai peršlapo, gavo slogas ir karštį. Apie savaitę gyvenome vadinamo klūbo namuose. Viename nešvariame kambarielyje — 36 asmenys. Dabar gyvename barake... Mirtis žmonių neperskiria... — Mes miniomis išvežti į Rytus... — rašo dar viename laiške. — Senutė, trys

QUINTUPLETS use MUSTEROLE for CHEST COLDS

Mother—Give Your CHILD This Same Expert Care! At the first sign of the Dione Quintuplets catching cold—their chests and throats are rubbed with Children's Mild Musterole—a product made to promptly relieve the DISTRESS of children's colds and resulting coughs. The Quins have always had the best of care, so mother—you may be assured of using just about the BEST product made when you use Musterole. MORE than an ordinary "salve"—warming, soothing Musterole helps break up local congestion. Also made in Regular and Extra Strength for those preferring a stronger product.

TRYS PASLAPTINGI ŽODŽIAI — LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA

Pabaltija — trys žaivalinės grandys
Ir trys nuo kryžiaus nulmti veidai...

Povilas Kirša

Keleiviai trys keliaują iš senovės, Trys liepos tos — trys plačiašakės, Trys paslaptingi žodžiai iš tikrovės, Taip aiškiai spindinčios trys žvaigždės.

Atėjo sunkus amžius kryžiaus karo — Gaisrai liepsnoja, žiba plienas, O iš kuklios sodybos ir iš dvaro Tik sklinda sunkus vargas vienas.

Rūstus atsilinko iš pietų likimas... O iš rytų atėjo kitas: Lyg debesys juodi — lyg prakeikimas Laikotarpis atėjo šitas.

Klastos atėjo metai ir apgaulės, Daug monų atėjūnai skleidė: Jie sakė nešą spindulius čia saulės, Tik širdyje ne to jie geidė.

Skundai maldingi vis į dangų kilo, O sielvartai laukuos žydėjo, — Plynam lauke ir viduryje šilo Siaubinga baimė iškerėjo.

Ir Dievas kartą pažvelgė į žemę, Išvydo Jis, ko žmonės trokšta: Ir vėl artojas juodą žemę aria — Džiugu, kad pasėlis išnoksta.

Keleiviai trys keliaują iš senovės, Trys liepos tos — trys plačiašakės, Trys naujos tautos ir valstybės, Trys žodžiai parašyti Laumės.

Julius Baniulis

vaikai ir aš... Aš užmerkia, — skaitome kitame kiu akis prieš tą mus apsu-

pantį pragarą ir pasitikiu lių nuo gelžkelio... Dievu. Mirtis, juk žmonių neperskiria. J. mus suartins. Kol gyva, nemirs badu nė vienas vaikas.

— Mes esame čia farmoje, vadinamoje Michalows

Apgyvendino mus buvusiame avių tvartė... Vaikai serga. Vieną vaiką nuo manęs buvo atskyrę. Jo ieškojau po stepes, lydimas (Nukelta į 6 pusl.)

Relieves Distress From
Monthly FEMALE WEAKNESS
Kuris Padaro Jus Pavargusias Ir Silpnas!
Šimtai tūkstančių moterų kurios kenčia galvaskausd, nugaros skausd, kurios jaučiasi nusilpnėjusios, nesmagios ir t.t. iš priešasties mėnesinės ligos, surado tikrą palengvinimą vartodamos Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound. Reguliariai vartojant Pinkham's Compound palengvina skausmus, sustiprina sveikatą. Vertas Pamėginimo.

WHOLESALE LIQUOR ISTAIGA
Išvežiojame po visą Chicago
REMKITE SENA LIETUVŲ DRAUGA
H. HANER, Rev.
MUTUAL LIQUOR CO.
1707 S. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

Ar Jūs Galite Pasistatyti Sau Namą?

ARBA ATNAUJINTI DABARTINĮ SAVO NAMĄ. Mes parūpinsime jums Statybos Medžiagą, o jūs galėsite išmokėti lengvais mėnesiniais mokėjimais. Nereikia nieko įmokėti.

PASISTATYKITE SAVO NAMĄ PATYS PLANAI DUODAMI DYKAI

DOUGLAS LUMBER COMPANY

2700 WEST ROOSEVELT ROAD
PRONE: KEDZIE 3840

Jau Laikas Nešiot Vilnonius Šveterius

Moderniškai Gražūs — Gerai Padirbti — Šilti Visokiam Ore

DIDELIS PASIRINKIMAS VISOKIŲ Sportiškų Viršutinių Vyrams Marškinių, baltų ir spalvuočių. Vilnonių šveterių. Panėkų, Pirštinių ir Kepurių. Vilnonių Apatinių Vyrams Marškinių.

BRIDGEPORT KNITTING MILLS

504 WEST 33rd STREET — — — Arti Normal Ave.
Telefonas: VICTORY 3486 F. SELEMONAVICH, Sav.
Atdara kasdien, vakarais ir Sekmadieniais

Tremtinių Laiškai iš Tolimojo Sibiro

(Atkelta iš 4 pusl.)

kirgizų. Po 100 mailių kelionės atradau... Kurui naudojame gyvulių mėšlą. Rarau laukinį česnaką... Mano rankos žaizdotos...

— Atleisk už mano blogą rašymą. Mano rankos žaizdotos... Prie manęs verkia alkani vaikai... Bijau žiemos. Sako ji siekia 60 grad. žemiau nulio...

— Mes turėjome padaryti kelionę 3000 mailių, — skaitome kitame lenko tremtinio laiške, rašytame 1940 m. rugp. 29 d. Dabar esame arti Kirgijos. Turime prieglaudą kirgizų padangtėje. Mergaitės dirba per dieną: neša mėšlus, renka bulves, garo avis. Čia temperatūra vasarą siekia 160, o žiemą 60 žemiau nulio...

Vienintelis dalykas, kas mus stiprina, tikėjimas... Tėvas sunkiai laikosi. Jo svoris nukrito, apie 40 svarų... Nebegali dirbti.

Vakaraš apninka spiečiai moskitų

— Esame Siberijoje, už Uralo, tarp Tobolo ir Uralo upių. Stepės, be medžių, be krūmų. Vakaraš mus apninka spiečiai moskitų. Mes gyvename iš žemių sukrėtuose barakuose. Nėra malakų kurui, mes naudojame stepių žolę ar gyvulių mėšlą.

Kelionėje išbuvo pus-trėčios savaitės. Gerti gavome purvino vandens ir po ketvirtį bakanėlio duonos kas antrą dieną... Savo kelionėje turėjome progos matyti kraštą, kuris turi tekėti pienu ir medumi. Priėjome išvados, kad pamatyti savomis akimis yra geriausias būdas išgydyti nuo komunizmo...

Čia nėra arbatos, kavos, uksuso, cukraus, ryžių, aliejaus, čokolado...

Žmonės nešioja tik medvilnės drabužius ir vasarą vaikšto pusnuogiai. Žmonės režimu daugiausia nepatenkinti, net jaunimas... Kaimiečiai čia nuo karvės

turi per metus duoti pieninę 240 pančių pieno, gauna po kapeiką nuo panties, ir dar — duoti 18 svarų sviesto. Nuo kiekvienos avies turi duoti du svarus vilnų.

Mes turime sunkiai dirbti. Vietiniams uždrausta duoti mums maisto. Paskutinius daiktėlius mainome į bulves. Gyvename tik bulvių sriuba ir duonos trupiniams.

Kartais kaimiečiai slapta mums paduoda truputį pieno ar sūrio. Bet jie bijosi GPU...

Grįtelės ledumi iš vidaus apšarmoja

“A News Bulletin on Eastern European Affairs” pusl. 85 rašo, kad ištremtieji Sibiran pirma turėjo teisės pirkti du svarus duonos per dieną. Dabar ši teisė duodama tik už extro atliktus darbus. Ypač sunki padėtis šeimų, kuriose tik vienas žmogus tedirba. Per septynis mėnesius šeima gavo tik 200 gr. cukraus. Dabar stinga riebalų, bulvių, drabužių, autuvo. Grįtelės menkos ir šaltyje iš vidaus ledu apsitraukia. Kaikur siaučia ligų epidemijos, pvz. Sibire Stalisko apylinkėse šiltinės pagavo nemažą tremtinių šeimų, dirbusių aukso kasyklose. Visi vaikai išmirė, daug miršta iš suaugusių.

Kai aš skaitau tas baisias bes ir prisimenu kančias tūkstančių mielų lietuvių, visada gimta tvirtas įsitikinimas: — Ne, kruvinasis bolševizmas, ta vergijos ir baudžiavos atranga, turės praeiti, nes ateitis priklauso ne barbarams, o kultūrai.

K. J. Prunskis.

FOR ITCHING SKIN

Ar kenčiate niežėjimą, nudegimą, arba odos ligą? Tęskite Zemo per 30 metų gelbėjo žmonėms. Pašalina odos, išbėrimus, spuogus ir kitokius odos negalavimus. Pirk Zemo šiandien! Vismos aptiekoje. 35c, 60c, \$1.00.

zemo
FOR SKIN IRRITATIONS

DR. P. VILEIŠIO IR KUN. K. BARAUSKO PRAKALBŲ MARŠRUTAS

Dr. Petras Vileišis, žymus politikas ir kun. K. Barauskas, buvęs “Mūsų Laikraščio” redaktorius ir geras kalbėtojas apsilankys šiose kolonijose ir laikys prakalbas svarbiais Lietuvos ir lietuvių tremtinių reikalais. Aurora, Šv. Petro salėje (920 Sord ave.) š. m. lap-

kričio 8 d. 7:30 v. vakare. Rockford, š. m. lapkr. 23 d., 5 val. vakare įvyks prakalbos Šv. Antano par. sakalbos Šv. Antano par. salėje, 1005 Ferguson Street.

Dievo Apvaizdos parapijoje bus prakalbos š. m. lapkričio 14 d. 7:30 val. vak. parapijos salėje.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

Alydos, bridgeportiečiai

Chicago Ateitininkų Draugovė rengia linksmus rudėninius šokių šv. Jurgio parapijos salėje, lapkr. 16 d., 6 val. vakaro. Pelnas skiriamas parapijos naudai.

Nepaprastai įvairi ir įdomi programa su tautiniais šokiais; dialogais — kumų pasikalbėjimas; žavėtinomis liaudies dainomis ir juokais.

Visi — senimas ir jaunimas kviečiami ne vien atsilankyti ir pasigrožėti Lietuvos jaunimo sukombinuota programa, bet sykiu draugiškai padainuoti. Per visą vakarą iš jaunų krūtinų skambės sutartinai žavios liaudies dainos.

Visi, mieli šios draugovės prieteliai, paremkite vakarą savo atsilankymu, nes tuo priduosite ūpo darbuotis jūsu tarpe Lietuvos jaunimui ir skleistis liaudies dainų melodiją ir tikrą lietuvišką draugiškumą parodyti čia augusiam jaunimui. Nina

Prašome į svečius!

Moteryų Sąjungos 49 kuopa rengia draugišką pasilinksminimo pramogą — “bunco”, lapkričio 11 d., 7:30 val. vakaro, Šv. Jurgio parapijos salėje.

Kviečiame ne vien šios kuopos nares atsilankyti, bet ir laukiame viešnių iš kitų kolonijų.

Komisija stropiai darbuojasi, kad ši pramoga visokeriopai pavyktų, nes pelnas skiriamas parapijos naudai. Įžanga — 25c. Nina

Padėka

Brighton Park. — Nors šiek tiek pavėluotai, bet negaliu palikti netaręs dėkinimo žodžio visiems tiems, kurie dalyvavo ir darbavosi mūsų rudėniniame piknike, spalio 19 d., Vytauto parke. Tiesa, oras nebuvo palankus piknikui, bet į pikniką publikos atsilankė gana skaičiumi ir dėl to nemažai liko parapijai pelno.

Šio dėkoju parapijos trustistams, komitetui, Apaštalystės Maldos draugijos narėms, kurios gražiai tvarkė valgyklą, ir vaišino svečius; visoms ir visiems darbuotojams, kurie dalyvavo šioje mūsų parapijos pramogoje; brightonparkiečiams ir svečiams iš kitų kolonijų. Te Dievas atlygina už gražią paramą.

Kun. A. Briška, Klebonas.

Kuria šeimos židini

Fred Williams — Berni. Kesieluis.
Adam Paplawskas — Violet Ecker.

Prašo pasimelsti

Ketvirtadienį, lapkričio 6, užprašytos šv. Mišios už sielą Juozapo Kuszlejo dienoje suaktyvių dvidešimties penkių metų mirties. Šv. Mišios bus atlaikytos 8 valandą rytą Šv. Kryžiaus bažnyčioje, Town of Lake.

A. a. Juozapas Kuszlejo turėjo daug draugų ir pažįstamų ne vien Town of Lake kolonijoje, bet ir visur Chicagoje. Todėl, kurie galite, prašomi atsilankyti ir sykiu su mūsų šeima pasimelsti. Agnietė Kuszlejo

Joseph Valiga — Irene Ezerski.
Edward Rudinski — Anna Kasmauskas
John Rendzat — Estelle Mikuzis.

gui, kaip neturėti jokių troškimų. Grimmas

Doros keliu eidami, prieisime tikrosios laimės žiburį.

A. + A. KAROLINA VILKIENĖ
(po tėvais Šimokauskaitė)

Mirė lapkričio 2 d. 1941, 1:40 val. popiet, sulaukus pusės amžiaus.
Gimė Lietuvoje. Kilo iš Trakų apskr., Jiezūnų par. Vilky kaimo.
Amerikoje išgyveno 38 m.
Paliko dideliame nuilūdimė: vyrą Juozapą; dukterį Edną; 2 sūnus, Aleksandrą ir Joną; švogeri Juozapą Grigaitį ir jo šeimą; 2 pusbrolius, Juozapą Šimokauską ir jo moterį Prancišką, Joną Švenčinską, ir jų šeimą, ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.
Kūnas pašarvotas namuose: 2437 East 93rd Street, telefonas Regent 4077. Laidotuvas įvyks ketvirtadienį, lapkričio 6 d. 13 naktį 8:00 val. ryto bus atlydėta į Šv. Juozapo par. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionę sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.
Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuose.
Nulūde: Vyras, Duktė, Sūnai, švogeriai, Pusholiai ir Giminės.
Laidotuvių direktorius J. F. Eudeikis, tel. YAFds 1741.

A. + A. LUDVIKAS DENINIS
(Gyveno: 10740 So. Albany Ave., tel. Cedarcrest 3130)

Mirė lapkr. 3 d., 1941, 6:40 v. vak., sulaukus pusės amž. Gimė Lietuvoje. Kilo iš švenčionių apskr., Palučų miesto. Amerikoje išgyveno 30 metų.
Paliko dideliame nuilūdimė: moterį Elzbieta (po tėvais Mikaitė); 4 dukteres, Elėną, Plo-nis, Žentą, Antaną, ir anūką, Sofiją Gavril ir žentą Juozapą, Stanislovą ir Elzbieta; švogeri Andriejų Mikaitį, ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų; o Lietuvoje paliko 3 brolius, Joną, Justiną ir Anuprą; 3 seseres, Julijoną, Teklę ir Antaninę ir jų šeimą ir kitas gimines.
Velionis priklausė prie Amerikos Lietuvių Piliečių klubo.
Kūnas pašarvotas Lachawicz koplyčioje, 44 E. 108th Street. Laidotuvas įvyks ketvirtadienį, lapkričio 6 d. 13 koplyčioje 9 val. ryto bus atlydėta į Šv. Kristinos par. bažnyčią (110th Street ir Homan Avenue), kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėta į švento Kazimiero kapines.
Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuose.
Nulūde: — Moteris, Sūnai, Dukterys ir Giminės.
Laid. direktoriai Lachawicz ir Sūnai, tel. PULman 1270 arba CANal 2515.

TURTAS VIRŠ.. \$6,000,000

APART APSAUGOS, TURIME
ATSARGOS FONDA VIRŠ. \$535,000

Nėra Saugesnės Vietos Dėl Taupymo Pinigų
MES MOKAME 3% ANT PADETŲ PINIGŲ
Valandos: Kasdien — 9 val. iki 4 val. p. p.
Trečiadieniais — 9 val. iki 12 val.
Šeštadieniais — 9 val. iki 8 val. vak.

STANDARD FEDERAL SAVINGS
LOAN ASSOCIATION of Chicago
JUSTIN MACKIEWICH, Pres.
4192 Archer Avenue
VIRginia 1141

GARY, IND. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
KELNER - PRUZIN
Geriausios Patarnavimas — Moteris patarnauja
Phone 9000 620 W. 15th Ave.

“Mūsų Atlikti Darbai Kalba už Save”

PAMINKLAI

MENISKAS DARBAS
ZEMOS KAINOS
TEISINGAS PATARNAVIMAS

Venetian Monument Co.

527 N. Western Ave. Tel. See. 6103

JOHN F. EUDEIKIS
Laidotuvių Direktorius
AMBULANCE Dieną ir Naktį

4605-07 SOUTH HERMITAGE AVENUE
Tel. YARDS 1741-1742
4447 SOUTH FAIRFIELD AVENUE
Tel. LAFayette 0727

Radio Programas — 10:00 val. antradienio ir šeštadienio rytas, 18 Stoties WHIP (1520), su P. Saltimeru.

A. + A. JUOZAPAS A. ŽITKUS
(Gyveno: 1928 Canalport Ave.)

Mirė lapkr. 2 d., 1941 m., 10:55 val. ryte, sulaukus pusės amžiaus.
Gimė Lietuvoje. Kilo iš Nemajūnų par. Vaitiškų km. Amerikoje išgyveno 30 m.
Paliko dideliame nuilūdimė: moterį Domicelę (po tėvais Kasparavičiūtė); dukterį Til-lę ir žentą Joną Turauką; 3 brolius, Adomą, Mykolą ir Joną ir jų šeimą; pusbrolių Vincen-tą Pailonį ir jo šeimą, ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.
Lietuvoje paliko brolių Petrą ir jo šeimą ir gimines.
Kūnas pašarvotas S. M. Sku-do koplyčioje, 718 W. 18th Street. Laidotuvas įvyks ket-virtadienį, lapkričio 6 d. 13 namų 8 val. ryto bus atlydėtas į Dievo Apvaizdos par. baž-nių, kurioje įvyks gedulin-gos pamaldos už velionio sie-lą. Po pamaldų bus nulydė-ta į Šv. Kazimiero kapines.
Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuose.
Nulūde: — Moteris, Duktė, Žentas, Broliai ir Giminės.
Laidotuvių direktorius S. M. Skudas, tel. MONroe 3377.

REMKITE IR PLATINKITE
KATALIKIŠKĄ SPAUDĄ

DOMINIKAS KURAITIS, Sav. Rez. Tel. VICTORY 2499

Didžiausias Pasirinkimas Vartotų Karų

AGENTAI:
Jonas Rodinas
Jonas Jasinskis
Ant. Labanauskas
H. Rajewski
“Shorty”

MUSU NAUJAM VARTOTŲ KARŲ SKYRIUJE

935 West 35th Street
Chicago, Ill.

MILDA BUICK SALES

VIENINTELIS LIETUVIŲ BUICK'O AGENTORA

Nauja Vieta:
907 WEST 35TH STREET, CHICAGO
Telefonas: LAFayette 2022

KOPLYČIOS DYKAI | AMBULANCE
VISOSE MIESTO DALYSE | DIENĄ IR NAKTĮ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

P. J. RIDIKAS 3354 South Halsted Street 1646 West 46th Street Tel. YARDS 0781-0782	SKYRIUS: 710 W. 18th St. Visi Telefonai: YARDS 1419
I. J. ZOLP 1646 West 46th Street Tel. YARDS 0781-0782	ANTANAS M. PHILLIPS 3307 Lituanica Avenue Tel. YARDS 4908
J. LIULEVICIUS 4348 S. California Ave. Tel. LAFayette 3572	S. P. MAZEIKA 3319 Lituanica Avenue Tel. YARDS 1138-1139
ANTHONY B. PETKUS 1410 South 49th Court Tel. CICERO 2109 6812 So. Western Avenue Tel. GROvehill 0142	LACHAWICZ IR SŪNAI 2314 West 23rd Place Tel. CANal 2515 42-44 East 108th Street Tel. PULman 1270

ISPŪDŽIAI IŠ LIETUVOS VYČIŲ CHICAGOS APSKRITIES KONFERENCIJOS

Man, kaip nežymiai, teko praleisti visą dieną ir dalyvauti abiejose sesijose Vyčių konferencijoje lapkr. 2, Dariaus-Girėno salėje.

Pirmasis įspūdis yra vienas gražiausių, nes turėjau progos susitikti, pasikalbėti su Amerikos lietuviškuoju jaunimu ir patirti jų nuširdumą. Šios konferencijos Vyčių kuopų delegatai-tės puikiai kalba, rašo lietuviškai; jų gyslose teka kraujas lietuviškam veikimui ir širdyse dega ugnelė ne vien Dievui, bet ir Tėvynės meilei, kuria persiėmė vien tik tai gerų tėvėlių dėka. Susirinko ne pasimatymui, bet svarstymui darbų, kurie stovi prieš jų akis.

Pirmoje ir antroje sesijoje Vyčiai susilaukė daug gražių sveikinimų ir linkėjimų tolimiesiems veiklai, iš pirmųjų šios organizacijos veikėjų — organizatorių. Kurie palaiko tamprūs santykius ir bendradarbiauja su dabartiniais nariais ir veikėjais. Ne vien man, bet taip pat ir visiems Vyčių atstovams-ems patiko žymaus Vyčių prieteliaus linkėjimas. Ragino, kad Vyčiai daugiau parodytų drąsos, energijos, entuziazmo senesniajai kartai lietuviškame veikime, kurie į juos žiūri pesimistiškai per mikroskopą, kaip į ištįžėlius, nepatvarius, netinkamus darbininkais visuomeniniam veikimui.

Ne! Jaunimas tame ne visai kaltas. Jis turi noro ir troškimų dirbti. Paveldėti pradeda veikimo dirvono pušenimo darbą varyti į priekį. Deja, kad dauguma iš senimo sutinka jaunimą egoistiškai bendradarbiauti išvien ir nurodyti praminus veikimo takus. Senimo ir jaunimo draugiškas veikimas išėitų į naudą: vieniems — būtų veikimo dešinioji ranka, antriems — tinkamas pasiruošimas, atėjus laikui, pradėtus ir numatytus darbus varyti pirmyn. Šie linkėjimai priimti ir paremti karštomis katutėmis.

Džiugu, kad konferencija

pravesta, protokolai ir išneštos rezolucijos įvyko lietuvių kalboje, kas reiškia, kad vyčiai-tės brangina ir įvertina tėvų kalbą ir jų pastangas skiepijant lietuvišką dvasią.

Vyčių kuopų delegatai-ės, kurių atsilankė daug, bet galėjo būti žymiai daugiau, aktyviai svarstė klausimus, liečiančius šią organizaciją. Gražu. Kiekvienas stengėsi įnešti savo nuomones abiejų sesijų eigoje.

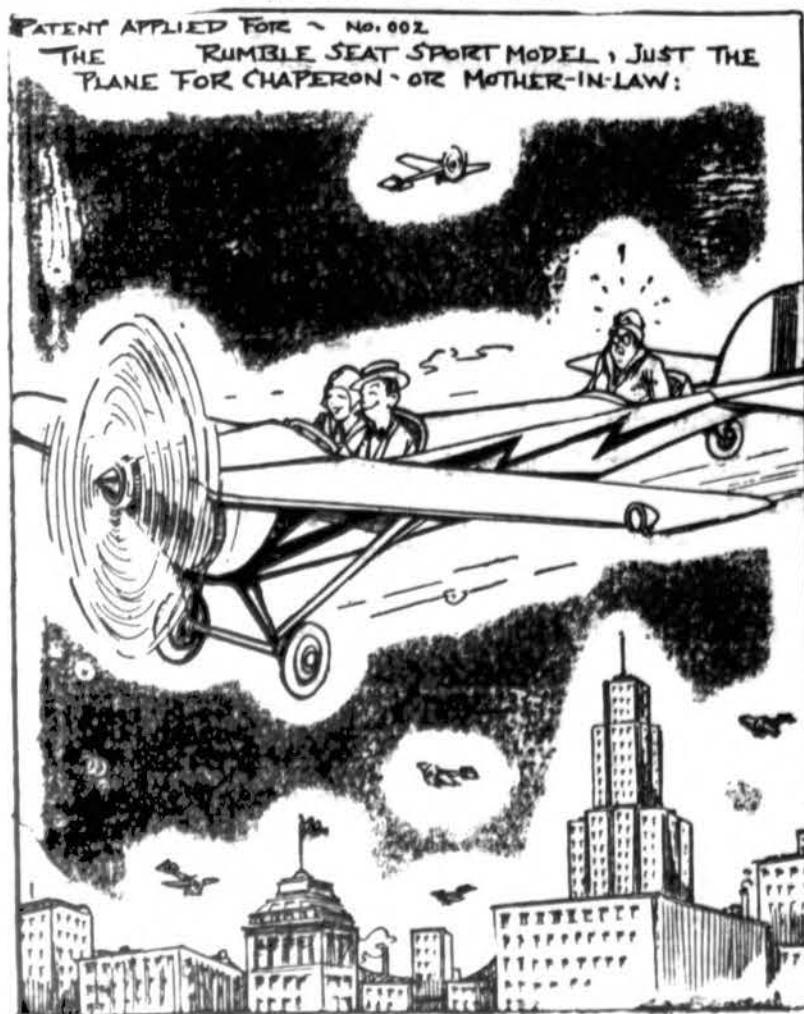
Iš šios konferencijos išneštos gražios rezolucijos, kurios lai nelieka vien žodyje ar protokole užantspauduotos, bet paremtos faktais. Vyčių svarbiausias tikslas — rekreacijos namas. Svajonės realizuosis — namas išaugs, jeigu dirbsite, aukosis tam tikslui. Daug paramos susilauksite iš senimo.

Malonu, kad lietuviškasis jaunimas skverbiasi į šią organizaciją, bet dar maloniau būtų, kad visi konferencijos nutarimai būtų vykdomi. Ne vien gvildenama sau, bet kad būtų skleidžiama tarp bėpartivio jaunimo Vyčių idealogija ir ugdoma jos kilnūs siekliai. Čia reikia vyčiai-ės daug padirbėti išauginant šią organizaciją vieną didžiausių.

Šioje organizacijoje turi koncentruotis idealiausias lietuviškas jaunimas, tėsiumi ir vartymui pirmyn senimo pradėtus darbus, kurie karts nuo karto bedirbami pavargsta, svarbiausia, kurių eilės diena iš dienos retėja. Dabar laikas ruoštis į veikimą, nes ateis valanda, kada visas senimas persikels į amžinybę ir tas paliktas spūgas jūs, o ne

Asthma Mucus Loosened First Day
For Thousands of Sufferers
Choking, gasping, wheezing spasms of Bronchial Asthma run deep and strong. Ingredients in the prescription Mendoa quickly help loosen the thick, clinging mucus the first day, thus aiding nature in palliating the terrible recurring choking spasms, and in promoting free breathing and restful sleep. Mendoa is not a smoke, dope, or injection. Just pleasant, tasteless, palatable tablets that have helped thousands of sufferers. Printed guarantee with each package money back unless completely satisfactory. Ask your druggist for Mendoa today. Only 60c.

THAT'S LIFE

CHICAGO'S OWN XMAS BENEFIT

It's no secret! In fact, the three gentlemen pictured above want the whole world to know about the outstanding prep football game, which will be played at Soldier Field, Saturday, November 29. It's the All-City championship game, to be played between the winners of the Public and Catholic high school leagues. "Shown above are, left to right, Barnet Hodes, Secretary of Chicago's Own Xmas Benefit, which sponsors the game; Father P. S. Conaty, O. P., athletic director of the Catholic high schools, and A. H. Fritzlaff, director of athletics of the Public high schools. More than a half-million underprivileged children have been outfitted with new clothes and shoes during the Christmas season since the game was originated by Mayor Edward J. Kelly.

kas kitas, turėsite užpildyti.

Kilnus vytiškasis jaunime! Nebūkite ant kelio akmenukai, per kuriuos lipa kas nori. Nebūkite lengvais šiaurdeliais, skristi ten, kur vėjalis pučia. Bet būkite tais pribrendusiais pumpurais, — būsimų veikėjų žiedais! Į darbą!

Kaimo Rūtelė

Vienas dalykas tobulai tešlavina žmogų — tikras žinojimas, kas yra gera ir kas bloga.

ACHING-STIFF SORE MUSCLES

GREITAI palengvinimui — patrinkite su MUSTEROLE. Išbraukimas su šiuo "Counter-Irritant" akuali gelbėja ir gydo skaudančius musculus. Gerens negu "mustard plaster"! Daromas 3-ų stiprumų.

MUSTEROLE

Vyrai, Moterys, Virš 40 M., Nebūkit Silpni Seni

Jauskitės smarkiai, žvėli, daug jaunesni. Vartokite Osterex Jame yra bendri stipriniai, žadintojai, dažnai reikalingi po 40 m. kūnams atgaivinti energiją, kalcij, fosforą, jodą, Vitaminą B1, 73 metų amžiaus daktaras rašo: "Tas labai pataravo mano pacientams. Aš patį jį vartoju. "Pamokėmė patikima." Specialia supažindinantis kiek 18 Osterex, 35c vėrtė, dabar tik 29c. Pradėk jausiti smarkiai ir jaunesnis nuo šios pat dienos. Pasiūduoda visose gerose vaistinėse. No. 484.

Jūsų Gražus Apsirėdymas -Mūsų Specialybė

GLAMOUR FROCK SHOP
5922 W. Roosevelt Rd.
Tel. AUSTIN 1175

linti mintimis. Apkalbėta daug svarbių reikalų, kurie liečia visus namų savininkus.

Iždininkas pranešė apie organizacijos piniginių stovi. Pasirodė, kad ižde randas arti \$400.00. Iždininkas Briedelis pareiškė, kad yra nu-pirkęs Sąvienytų Valstijų boną už \$74.00.

Nutarta daryti vaju gavimui naujų narių. Bus duodamos trys dovanos tiems, kurie daugiausiai narių prikašys į organizaciją.

Rengimo komisijos pirminkas pranešė, kad visi rengimo komisijos nariai veikia sutartinai metiniam parengimui, kuris įvyks sausio 11, 1942.

J. Butkus išdavė raportą iš Southwest Civic Federacijos susirinkimo. Ši organizacija atstovauja apie 50 atskirų grupių. Gaila, kad ne visi atstovai dalyvavo susirinkime.

Turime dėti daugiau pastangų, kad mūsų susirinkimai būtų skaitlingesni, jei norime ką gero nuveikti. Prašom visus šios apylinkės piliečius lankyti mūsų susirinkimus, kurie būna kas ketvirtą ketvirtadienį kiekvieno mėnesio. Sekantis susirinkimas įvyks 27 d. lapkričio parapijos svetainėje. 7:30 vakare. Bus aiškinama, ką nuomininkai turi daryti ir nedaryt namuose.

J. Butkus, korespond.

PAMOKOS

Anglų Kalbos
Lietuvių Kalbos
Knnyvedystės
Stenografijos
Mašinėlė Rašymo
Aritmetikos
Pilietybės

MOKSLO LAIKAS:

Nuo 9 ryto iki 3 val. p. p.
ir nuo 7 iki 9 val. vakare.

AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYKLA

816 W. 33rd Place,
Chicago, Ill.

"Kiekvienas žmogus alksta Dievo", — pasakė graikų rašytojas Homeras.

CLASSIFIED

"DRAUGO" DARBŲ SKYRIUS

REIKALINGI DARBININKAI

HELP WANTED — VYRAI

REIKALINGI MASINISTAI, taipgi "GRINDERS" ir "LATHE HANDS". Turi būti pinai patyrę. Kreipkitės į: A. B. EQUIPMENT COMPANY, 223 West Erie Street

REIKALINGAS BIZNYJE PARTNERIS, kuris prisidėtų prie darbo ir investuotų \$2,000 gerai išdirbtam biznyje. Rašykite laišku sekančiu adresu: SUITE 537, 127 N. DEARBORN ST. arba pašaukite telefonu — RANDolph 9488.

HELP WANTED
AD — DEPT
127 No. Dearborn St.
Tel. Randolph 9488-9489

NAMAI — FARMOS

Kas ką turit maityti arba norite pigiai pirkti, greitai parduoti, naują namą pastatyti, seną patalstyti, kreipkitės pas C. F. Suromskis Company. Taipgi turime didelį pasirinkimą senesnių namų, ant lengvų išmokėjimų:

13 cottagial nuo \$2,500 ir aukšd.
18 bungaly nuo \$4,700 ir aukšd.
12 2-fletų nuo \$6,500 ir aukšd.
9 3-fletų nuo \$9,500 ir aukšd.
16 4-fletų nuo \$13,500 ir aukšd.
3 8-fletų nuo \$16,500 ir aukšd.
7 10-fletų nuo \$22,500 ir aukšd.

Taipgi turime visokių bizniavų namų, visokio didumo su visokiais bizniais. Kam reikalinga gerų farmų, maizų arba didelių galimų pirkti arba maityti. Su visais reikalais kreipkitės prie: —

CHARLES P. SUROMSKIS & CO., 6921 So. Western Avenue, Tel. REP. 3713 — Vak. PRO. 1111

PAIESKOMI AGENTAI

Reikalinga — gerų, teisingų vyrų, agentavime, laikračių pildavinijime įvairiose kolonijose. Šaukite — CANAL 8010 numatyti pasikalbėjimo laika.

REIKALINGA MOTERIS

Vidur amžiaus lietuvių moteris prie gamtinio paprasto valgių. Nereikia skalbti. Savo kambaris ir užlaikymas duodamas. Reikia būti naktimis. Kas trečiadienį ir kas sekmadienį savo laiką praleidžia gamtoje. Atsišaukite telefonu: BEVERLY 0021 ar į namus: 4115 WEST 111TH STREET, CHICAGO.

WOLK STUDIO
1945 West 35th Street
The World's Leading Photographers for over 30 years
MOST MODERN
COMPLETE
ADVANCED PHOTOGRAPHY
LOWEST POSSIBLE PRICES
PHONE: JAPANESE 2812

INDIGESTION

may excite the Heart
Gas trapped in the stomach or gut may act like a hair-trigger on the heart action. At the first sign of distress smart men and women depend on Bell's Tablets to get gas free. No laxative but made of the fastest-acting medicines known for symptomatic relief of gastric hyperacidity. If the FIRST TRIAL doesn't give Bell's better, return bottle to us and receive DOUBLE Money Back. 25c at all drug stores.

Everybody raves about your salad, Peg. What's the secret?

MIRACLE WHIP!
Its "different" flavor always makes a hit.

MILLIONS AGREE—Miracle Whip does work wonders with salad! A unique combination of old-fashioned boiled dressing and fine mayonnaise, Miracle Whip is by far America's favorite salad dressing.

PASKOLOS — namams statyti, remontuoti ar pirkti. Ilgametis Išmokėjimo Planas.
VASARA JAU CIA — DABAR LAIKAS PIGIAU IR PATOGIAU STATYBOS DARBUS ATLIKTI

Tapkite Finansiniais Nepriklausomiii!

TAUPYKITE mūsų įstaigoje. Jūsų indėliai rūpestingai globjami ir ligi \$5,000 apdrausti per Federal Savings and Loan Corporation. Mokame 3½%. Pinigai greitai išmokami ant pareikalavimo.

MŪSŲ PASITIKĖJIMO IR IŠTVERMĖS REKORDAS

45 Metal Sekmingo Patarnavimo, Nenukrydžiant Nė Vieno Kiljento!

Keistuto Savings and Loan Association yra žymiausia, seniausia ir tvirtiausia lietuvių finansinė įstaiga.

KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASS'N.

Tel. CALumet 4118

3236 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Jos. M. Mozers, Sec'y.

FINANCE AND LOANS
Finansai ir Paskolos

PASKOLOS

GREIT IR PIGIAI
ANT 1-mų MORGICIŲ

Mėnesiniais atmokėjimais

Mutual Federal Savings

and LOAN ASSOCIATION
OF CHICAGO

2202 W. Cermak Rd.

EEN. J. KAZANAUSKAS, Sec.
TURTAS VIRŠ \$1,100,000.

WHOLESALE FURNITURE BROKER

DINING ROOM SETS — PARLOR SETS — BEDROOM SETS — RUGS — RADIOS — REFRIGERATORS — WASHERS — MANGLES — STOVES.
All Nationally Advertised Items.

ALEX ALESAUSKAS & SONS

FACTORY REPRESENTATIVE
6343 So. Western Ave.
Telefonas REPUBLIC 6051

SUTAUPYSI PINIGŲ, DAUG DARBO IR SVEIKATĄ. ĮSIGYV GERIAUSIĄ IR STIPRIAUSIĄ SIU DIENŲ **STOKER!**

LINK-BELT, Visiškal Automatiškas

ŠLEGAITIS

STOKER SALES

6921 So. Western Ave.

* IVEDU ALUMĄ * BOILERIUS * IR SUTAISAU SENUS

CHICAGO IR APYLINKĖS LIETUVIŲ KATALIKŲ KONFERENCIJA

Kai didelė dalis pasaulio pavergtta svetimų ir net savųjų diktatorių, tai kyla vis didesnis pasiilgimas laisvės. Mūsų tauta, pagyvenusi laisvę ir padariusi gražią pažangą, ne tik nepraranda skaistesnių vilčių, bet su didžiausiu troškimu ir pasiryžimu siekia pakilti laisva. Tą pasiryžimą, tūkstančiai Lietuvos sukilėlių užantspaudavo savo krauju.

Matant taip didį jų pasiukojimą, mes turime dėti visas pastangas ir visokiais būdais eiti jiems talkon nusikratyti svetimo jungo. Tiesa, mes tam reikalui jau dirbame. Bet kad tas darbas būtų našesnis, mums

reikia parodyti daugiau ryžtingumo, susipratimo ir organizuotumo. Tokiems reikalams, yra šaukiama Chicago ir apylinkės lietuvių katalikų konferencija sekmadienį, lapkričio 9 d., 2 val. po pietų, Aušros Vartų parapijos salėje, 2327 West 23rd Place. Į šią konferenciją kviečiami draugijų atstovai. Jei kurios draugijos neišrinko atstovų, gali dalyvauti draugijų valdybos. Taip pat kviečiami ir visi katalikai veikėjai, kuriems tik rūpi mūsų tėvynės likimas. Bus žymūs kalbėtojai, kurie referuos apie svarbiausius šių dienų klausimus.

E. S.

Žurnalisto padėka

Gerb. "Draugo" redakcija!

Šiuo noriu pareikšti padėkos žodį Tamstoms ir kun. P. P. Činikui, MIC., už teiktą man kooperaciją berašant apie įvykius Lietuvoje po bolševikais.

Jūsų paskelbimas šių aprašymų, kurie tilpo pirmiausia The Chicago Herald-American ir visuose Hearsto laikraščiuose, pagelbėjo atkreipti dėmesio Chicago lietuvių, nes gavome virš 150 laišku.

Jūsų pasidarbavimas buvo įvertintas ir, tikiu, kad buvo didis nuopelnas mūsų brangiai tėvynei, Lietuvai, kuriai šandien reikia pagalbos ir užuojautos iš viso pasaulio.

Su didele pagarba,
Stasys Pieža

Padidinta vyrų drafto kvota

Iš Illinois karinės vyrų konskripcijos pranešta, kad šiai valstybei draftininkų kvota už lapkritį padidinta nuo 3,951 iki 5,181. Padidinimas atliktas, kadangi pereitą spalio mėnesį Illinois nesudarė nustatytos draftininkų kvotos. Buvo reikalinga 7,046 vyrai, o paskaita tik 5,823. Tad tas trūkstas draftininkų skaičius prijungtas prie šio mėnesio kvotos.

Pranešta, kad Cook apskrityje lokalinis boardas No. 12 išbaigė visų savo drafto vyrų 1-A (tinkamų kareivauti) sąrašą. Boardas ėmėsi patikrinti seniau atidėtus draftininkus, gal tarp jų rasis tinkamųjų.

Operos Savaitė Chicagoj

Mayoras Kelly Chicagoj paskelbė Operos Savaitę nuo lapkričio 8 iki 15 d. Mayoras ragina įvairias įstaigas ir organizacijas, lygiai ir pavienius piliečius daugiau interesuotis atidaru Chicagoj operos sezonu.

"MES VISI JOSŲ LAUKIAME"

Darius-Girėnas Post No. 271 American Legion buvę pirmininkai (post commanders) iš eilės, kaip stovi šiame atvaizde: J. A. Mickeliūnas, B. R. Pietkevich, dr. V. Nares (Narjauskas), Jonas Yuška ir Wm. Sebastian. Kaip jau paskelbta, sekmadienį, lapkričio 9 d., Darius-Girėnas Memorial salėje bus paliaubų dienos minėjimas atitinkama programa. Vėliau bus šokiai. Visi šie komandieriai laukia savo draugų skaitlingai atsilankant.

PASIRUOŠIMAI PLAČIAI MINĖTI PALIAUBŲ DIENĄ

Mayor Kelly pastangomis šiemet Paliaubų dienos, lapkričio 11 d., minėjimą norima padaryti ne tik iškilminguoju, bet ir istoriniu.

Kad tai atsiktų, mayoras paskyrė komitetą iš 11-os žymiųjų chigagiečių pramonininkų ir jį igaliojo daryti viską, kad tik minėjimas būtų sėkmingas visais

žvilgiais.

Paliaubų dieną įvyks milžiniškas U. S. kariuomenės ir jūrininkų paradas. Dalyvaus Amerikos Legijonas ir jų kadetų grupės. Dalyvaus Amerikos Legionas ir eilė patriotinių organizacijų.

Šiomis iškilėmis bus pradėta Civilinės Apsaugos Savaitės minėjimas

Tiedeman pavesas psichiatru

Teisėjas E. Luczak Town Hall teisme areštuotą Andrew Tiedeman, 27 m. amž., pavadė psichiatru ištirti, ar tas žmogus yra sveiko proto.

A. Tiedeman yra tas, kurs savo apartamentuose suėjęs penkis policistus šautuvu grasindamas susodino ir įradėjo su jais argumentuoti apie tai, ar policija turi teisę be waranto įeiti į privačius namus.

Policija buvo pasiūsta į Tiedemano namus, kai jį pranešta, kad tas Tiedeman grasina nušauti savo žmoną.

Jo žmona teisme sakė, kad jos vyras būrys nusigėręs. Gi patsai Tiedeman sakė, kad jis tikrai netekęs pusiausvyros suėjęs policistams į jo butą.

Bylos tęsimas atidėtas į lapkričio 14 d.

Chicago mayoras lapkričio 10 d. paskelbė Marynų Korpuso Dieną. Sako, tas yra marynų korpuso įkurimo pagarbai. Šis korpusas įkurtas 1775 m. lapkr. 10 d.

Valstybiniai kvotimai profesionalams

Illinois valstybės registracijos ir švietimo departamento direktorius Frank G. Thompson praneša, kad šį lapkričio mėnesį įvyks valstybiniai kvotimai šioms naujoms profesionalams:

Slaugėms, plumberiams, buhalteriams, architektams, dantistams, farmacistams ir nekilnojamojo nuosavybių (real estate) operatoriams.

Gaisras sukėlė 20,000 dol. nuostolių

Gaisras ištiko Dry Molasses Products korporacijos trijų aukštų namus, 1539 Morrow ave. Tarp kitako suaikinta 40 tonų molaso. Nuostolių iki 20,000 dolerių.

Getting Up Nights Makes Many Feel Old

Do you feel older than you are or suffer from Getting Up Nights, Backache, Nervousness, Leg Pains, Disinness, Swollen Ankles, Rheumatic Pains, Burning, scanty or frequent passages? If so, remember that your kidneys are vital to your health and that these symptoms may be due to non-organic and non-systemic kidney and bladder troubles—in such cases Cystex (a physician's prescription) usually gives prompt and lasting relief by helping the kidneys flush out poisonous excess acids and wastes. You have everything to gain and nothing to lose in trying Cystex. An iron-clad guarantee wrapped around each package assures a refund of your money on return of empty package unless fully satisfied. Don't take chances on any kidney medicine that is not guaranteed. Don't delay. Get Cystex (Sis-tex) from your druggist today. Only 35¢. The guarantee protects you.

YOU GIRLS WHO SUFFER Distress From MONTHLY FEMALE WEAKNESS

AND NEED TO BUILD UP RED BLOOD!

TAKE HEED if you have all or any one of these symptoms: do you suffer headache, cramps, backache, nervousness, weakness, crankiness, distress of "irregularities," periods of the blues, a bloated feeling—due to functional monthly disturbances? Then start at once—try Lydia Pinkham's Compound Tablets (with added iron). Pinkham's Tablets are famous for relieving monthly pain and distress. Thousands of girls and women report

remarkable benefits! Taken regularly they help build up resistance against such annoying symptoms. Lydia Pinkham's Compound Tablets are also especially helpful in building up red blood and thus aid in promoting more strength and energy. Follow label directions. WORTH TRYING!

× Kun. K. Barauskas, buv. "Mūsų Laikraščio" (Lietuvoje) redaktorius kalbės Darius Girėnas Post No. 271 American Legion paliaubų dienos (Armistice Day) minėjime, sekmadienį, lapkričio 9 d., Darius Girėnas salėje.

× Ateitininkų Draugovės artistų grupė lapkričio 16 d. Šv. Jurgio parapijos salėje, Bridgeportėje rengia įvairių vakarų. Pelnas skiriamas per pusę parapijos naudai, pusė Ateitininkų Draugovės neturtingų studentų stipendijos fondui.

× Liet. Vyčių 36 kuopa yra vienatinė tos organizacijos kuopa Chicagoj, kur yra įsteigtas vyčių-jaunimečių (junior) ratelis. Įdomiausia, kad tam rateliui vadovauja ateivis veikėjas J. Brazauskas. Lapkr. 12 d. ratelis rengia "buncio" vakarą, parapijos salėje ir tikisi gerų sekmių.

× LVCA apskrities naujon valdybos konferencija praeitą sekmadienį išrinko: pirm. V. Klimą, vice pirm. J. Cherry, sekr. S. Bružaitę, išd. S. Simulį.

× Simanavičių, žinomų Brighton Park gyventojų, 4437 So. Talman Ave., sūnus Jonas, tarnaujantis Dėdės Samo kariuomenėje Teksuse, porai savaitių buvo parvykęs atostogų pas tėvus.

× Moterų Sąjungos 20 kuopa lapkričio 8 d., parapijos salėje, rengia savotišką vakarą, kurį pavadino "silkių" vakaru. Atsilankiusieji bus vaišinami įvairiai pačių sąjungiečių pagamintomis silkėmis.

× V. Kvietkauskas, Lietuvių Romos Katalikų Susivienymo Amerikoje sekretorius šiomis dienomis atvykęs į Chicago. Dalyvaus Federacijos Chicago apskrities konferencijoj sekmadienį, lapkr. 9 d., ir LRKSA Chicago apskrities nepaprastam susirinkime pirmadienio vakare, Aušros Vartų parapijos salėje.

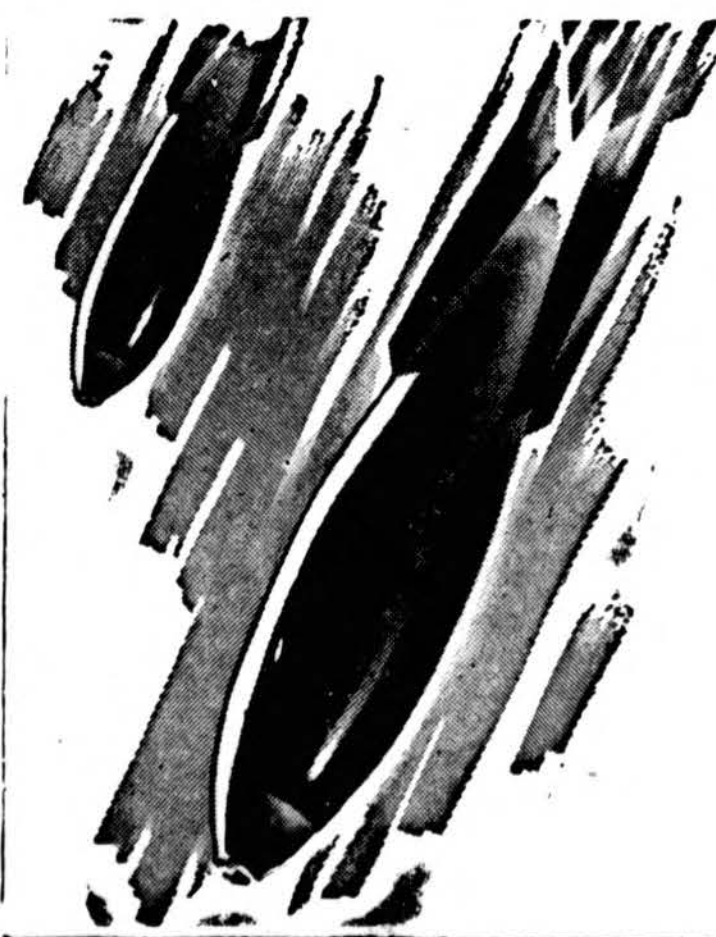
× Antanas Kazlauskas, Kaunas Tavern savininkas, Gary, Ind., šiomis dienomis užsisakė dienraštį "Draugą". A. Kazlauskas yra rėmėjas visų labdarinių darbų ir jo užėiga yra kaip ir lietuvių sostinė Gary.

× Nauji laikai Vyčiams šviečia. Metinė LVCA konferencijoj išrinkta organizatyvė komisija, kuri bendrai su Kunigų Vienybės Chicago Provincijos komisija jaunimui organizuoti šį rudenį žada paskelbti generalinę mobilizaciją jaunimo į Lietuvos Vyčių organizaciją.

RED-ITCHY-SCALY ECZEMA
Effective Home Treatment Promptly Relieves Torture!
Firmas užtepimas su stebėtinu ZEMO—daktaro išraštas—paūlėjimą sustabdo nepakeliamą niežėjimą galvos ir tuojau pradeda sugrąžinti jautrios odos. Stebėtinai sėkmingas per virš 30 metų! Gaunamas visose vaistinėse.

ZEMO

APSAUGOS BONAI KAS REIKIA ŽINOTI

Kad bombos ant mūsų nekristų, pirkime Saugumo bonus.

PIRKITE APSAUGOS BONUS!

K. Ką turite daryti, kad geležinkeliečių organizacijos pagelbėti savo sunui, kurs ir ir daug kitų darbo grupių visoje šalyje indorsavo Programą.

A. — Jūsų sūnus turi būti aprūpintas drabužiais maistu ir naujovine išranga. Tam reikalingi pinigai. Pirkite Apsaugos Taupumo Bonus ir gelbėkite vyriausybei, kad jūsų sūnus būtų viskuo aprūpintas.

A. — Jis stipriai kooperuoja. A. F. of L., C. I. O.,

Pastaba. Igyti Apsaugos Bonus ir Ženklius kreipkitės į artimiausį paštą, banką, arba taupumo ir skolinimo sąjungą: arba rašyktine U. S. išduokite, Washington, D. C. Taip pat Apsaugos Ženklius.

"THAT LITTLE GAME" Inter-nat'l Cartoon Co., N.Y.—By B. Link

